

วารสารครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Journal of Education, Faculty of Education,
Nakhon Phanom University

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2565

บทความวิจัย

- 01 การวิจัยและพัฒนาแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
อมรรัตน์ บุญปั้น
- 02 การวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัทหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
พาขวัญ ทองนพคุณ
- 03 การวิจัยและพัฒนาแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สัญญา โตะหนู
- 04 การพัฒนาชุดการสร้างความรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ เรื่อง การประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
อุษณา ป้อมลิขิตกุล
- 05 การศึกษาความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในสถานการณ์โควิด-19
ภัทรพงศ์ กุศลสีดา, อาริยา สุริยนต์, วิจิตรา โสเพ็ง, ชมพู่ สุนศักดิ์
- 06 ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
สุนพรรณ ฐูปหอม, นันทิญา พันธุ์โชติ, สุธริลักษณ์ สวรรยาวิสุทธิ
- 07 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
สุมาลี ศรีพุทธรินทร์

ISSN 2697-5890 (ONLINE)

วารสารครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Journal of Education, Faculty of Education, Nakhon Phanom University

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2565

Journal of Education,

Faculty of Education, Nakhon Phanom University

Volume 3 No.3 September – December 2022

ISSN 2697-5890 (Online)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2565

Journal of Education, Faculty of Education, Nakhon Phanom University.

Volume 3 No.3 September – December 2022

ISSN 2697-5890 (Online)

จัดทำโดย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

167/1 หมู่ 8 ตำบลนาราชควาย

อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 48000

โทรศัพท์ 042-587181

โทรสาร 042-587182

เว็บไซต์ : <http://edu.npu.ac.th/web/JournalEDU>

วารสารครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Journal of Education, Faculty of Education, Nakhon Phanom University

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2565

Volume 3 No.3 September – December 2022

วัตถุประสงค์

1. จัดทำวารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ราย 4 เดือน
2. เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยีผลงานวิชาการและวิจัย ในรูปแบบของสื่อสิ่งพิมพ์
3. เพื่อสนับสนุนการนำผลงานวิชาการและงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์
4. เพื่อเสนอผลการทดลอง การค้นคว้า และการวิจัยของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม และสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
5. เพื่อให้วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เข้าสู่มาตรฐานตามเกณฑ์ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI)

กำหนดเผยแพร่

ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - เดือนเมษายน

ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม - เดือนสิงหาคม

ฉบับที่ 3 เดือนกันยายน - เดือนธันวาคม

ติดต่อกองบรรณาธิการ

งานวารสารครุศาสตร์ ฝ่ายสารสนเทศและการสื่อสาร

ชั้น 1 อาคารจตุรวิทย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

167/1 หมู่ 8 ตำบลนาราชควาย

อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 48000

โทรศัพท์ 042-587181, 0847774728 โทรสาร 042-587182

อีเมล : edunpujournal@gmail.com

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม 2565

Journal of Education, Faculty of Education, Nakhon Phanom University.

Volume 3 No.3 September – December 2022

บรรณาธิการ

ดร.สุทธิลักษณ์ สวรรยาวิสุทธิ มหาวิทยาลัยนครพนม

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี	ชัยเจริญ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรวิทย์	จันทร์ศิริสิริ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต	ชูกำแพง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.วาโร	เพ็งสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ	ศิริสุทธิ	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ	แขวงเมือง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพียงแข	ภูผายาง	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี	ศรีพุทธรินทร์	มหาวิทยาลัยนครพนม

ฝ่ายเลขานุการและระบบสารสนเทศ

นายณัฐวรรณ ตันรัตน์กุลชัย มหาวิทยาลัยนครพนม
นางสาวกฤติกา ยศอินทร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ (Reviewers)

ศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์	ปีตาอะโส	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย	ปักษมบูรณ์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รองศาสตราจารย์ ดร.วาโร	เพ็งสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิดดา	ดวงวิไล	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ	ศิริสุทธิ์	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประมะ	แขวงเมือง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพียงแข	ภูผายาง	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์	นัยพรหม	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุลิดา	เหมตะศิลป์	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขจรพงษ์	ร่วมแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ดร.นิศากร	บุญเสนา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ดร.พิมพ์ผกา	อินทระส	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ดร.วีระศักดิ์	แก่นอ้วน	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ดร.วิทวัส	หาญดี	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ดร.คมกฤษณ์	วรเดชนัยนา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น

บทบรรณาธิการ

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ฉบับนี้ได้เดินทางมาถึงปีที่ 3 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกันยายน - ธันวาคม 2565 ฉบับนี้ยังเข้มข้นด้วยเนื้อหาและสาระทางวิชาการ โดยดำเนินการตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการและบทความวิจัยที่ส่งเสริมองค์ความรู้ทางวิชาการและงานวิจัยที่มีความหลากหลายให้เผยแพร่ออกไปในวงกว้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการ และผลงานวิจัยที่มุ่งเน้นทางด้านการศึกษา ในคณะครุศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ และเป็นการส่งเสริมการพัฒนาผลงานทางวิชาการของบุคลากรทางการศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยนครพนม

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ประกอบด้วย 7 บทความวิจัย ได้แก่ 1) การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) การวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 3) การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 4) การพัฒนาชุดการสร้างความรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ เรื่อง การประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี 5) การศึกษาความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในสถานการณ์โควิด-19 6) ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม 7) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

บรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ยินดีต้อนรับบุคคลที่ต้องการนำเสนอผลงานวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นบทความวิจัย บทความวิชาการ บทความทั่วไป บทความปริทัศน์ ทั้งจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อให้เปิดกว้างด้านเนื้อหาและสาระที่จะตีพิมพ์ลงในวารสารเกี่ยวข้องกับทางด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของวารสารฯ ฉบับนี้ และยินดีรับข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณาธิการวารสารครุศาสตร์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

สารบัญ

	หน้า
บทความวิจัย	
การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 <i>อมรรัตน์ บุญปั้น</i>	1-12
การวิจัยและพัฒนา กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัทหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 <i>พาขวัญ ทองนพคุณ</i>	13-23
การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 <i>สัณญา ไต่ะหนู</i>	24-34
การพัฒนาชุดการสร้างความรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ เรื่อง การประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุท้องถิ่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี <i>อุษณา บ่อมลิขิตกุล</i>	35-47
การศึกษาความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในสถานการณ์โควิด-19 <i>ภัทรพงศ์ กุลสีดา, อาริยา สุรียนต์, วิจิตรา ไสเพ็ง, ชมพู่ ลุนศักดิ์</i>	48-56
ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม <i>ฐนพรรณ ฐูปหอม, นันทิญา พันธุ์โชติ, สุทธิลักษณ์ สวรรยาวิสุทธิ</i>	57-71
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม <i>สุมาลี ศรีพุทธรินทร์</i>	72-82

การวิจัยและพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน
เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

Research and Development of Integrated Thai Teaching Model using
literature as a base to enhance high-level thinking skills of Mathayomsuksa
4 students

อมรรัตน์ บุญปั้น¹

Amornrat Boonpun¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2) พัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) ทดลองใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 4) ประเมินผลรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนหัวถนนวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาไทย แบบประเมินรูปแบบฯ แบบประเมินการสอน แบบประเมินทักษะการคิดระดับสูง และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการสอนภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการร่วมสนทนากับครูผู้สอน พบว่า ภาษาไทย โดยเฉพาะวรรณคดีไทย ครูผู้สอนมีวิธีสอนไม่น่าสนใจ ขาดกระบวนการคิด การบูรณาการสู่ชีวิตจริง ดังนั้นครูควรสอนวรรณคดีไทยในลักษณะช่วยๆ ให้นักเรียนคิดหาเหตุผล คิดอย่างกว้างขวาง และปลูกฝังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย 2) ผลการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ชื่อ RSUPA Model ประกอบด้วย แนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการสอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้ (Repeat) ขั้นที่ 2 สู่การค้นหา (Search) ขั้นที่ 3 นำพาเข้าใจ (Understand) ขั้นที่ 4 พร้อมให้ปฏิบัติ (Practice) ขั้นที่ 5 จัดสรุปประยุกต์ใช้ (Applied) และการวัดผลประเมินผล 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิด

¹ ครู โรงเรียนหัวถนนวิทยา, Teacher at Hua Thanon Wittaya School

ระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า จากการประเมินทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการใช้รูปแบบฯ สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การประเมินรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ / วรรณคดีเป็นฐาน/ ทักษะการคิดระดับสูง

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to analyze problems and obstacles in teaching Thai language of Mathayomsuksa 4 students, 2) to develop an integrated Thai language teaching model using literature as a base to enhance high-level thinking skills of Mathayomsuksa 4 students ; 3) to experiment with an integrated Thai language teaching model using literature as a base to enhance the high-level thinking skills of Mathayomsuksa 4 students, and 4) students to evaluate the integrated Thai language teaching model using literature as a base To enhance high-level thinking skills of Mathayomsuksa 4 students. The target group is Mathayomsuksa 4/1 students at Hua Thanon Wittaya School, semester 2 of the academic year 2021. The tools used for this research and data collection were problem and obstacle questionnaires in teaching Thai language model, assessment form teaching, assessment form High-level thinking skills, assessment form and a questionnaire to measure the satisfaction of students towards the integrated Thai language teaching style using literature as a base To enhance the high-level thinking skills of Mathayomsuksa 4 students, the data were analyzed by means of averages, standard deviation, and t-test (t-test).

The results showed that 1) The results of the study of problems and obstacles in teaching Thai language Mathayomsuksa 4 students from the participating in conversation with teachers found that Thai language, especially Thai literature. Teachers have an uninteresting way of teaching. Lack of thought process Integration into real life Therefore, teachers should teach Thai literature in a provocative manner. Ask students to reason think widely and instilling in students a good attitude towards Thai language. 2) The results of the development of an integrated Thai teaching model using literature as a base To enhance the high-level thinking skills of Mathayomsuksa 4 students, it was found that the name of the

RSUPA Model consists of concepts, principles, objectives, and teaching steps, i.e. step 1, review of knowledge (Repeat), step 2 to search (Search), step 3. Understand, step 4, ready to implement (Practice), step 5, provide a summary of applications (Applied) and evaluation. 3) The results of the experimental use of the integrated Thai language teaching model using literature as a base To enhance the high-level thinking skills of Mathayomsuksa 4 students, it was found that from the assessment of the high level thinking skills of Mathayomsuksa 4 students after using the model, statistically significantly higher than before applying the pattern at the .05 level. 4) Evaluation of the integrated Thai language teaching model using literature as a base to enhance the high-level thinking skills of Mathayomsuksa 4 students, it was found that Mathayomsuksa 4 students were satisfied with the integrated Thai language teaching model using literature as a base to enhance the high-level thinking skills of Mathayomsuksa 4 students overall, it is at a high level.

Keywords : Integrated Thai teaching/Literature – base/high-level thinking skills

บทนำ

แม้สังคมโลกจะเปลี่ยนแปลงในทิศทางอย่างไรก็ตาม กระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย ก็ยังคงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้ด้านการสื่อสาร การฟัง พูด อ่าน เขียนให้มีประสิทธิภาพ โดยทั้งหมดจะต้องให้ผู้เรียนได้เข้าใจในหลักภาษา และวรรณคดีไทยอย่างเห็นคุณค่าในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม โดยครูผู้สอนจำเป็นต้องหาเทคนิควิธีเพื่อจะให้นักเรียนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นั้น หมายความว่า เป็นวิธีที่ครูผู้สอนภาษาไทยจะต้องสามารถบูรณาการในการสอนมุ่งเสริมสร้างความรู้ ความสามารถของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้สอดคล้องกับปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ Unesco ประการแรก คือ การเรียนรเพื่อให้ความรู้ในสิ่งต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อไป เช่น การรู้จักแสวงหาความรู้ การต่อยอดความรู้ที่มีอยู่ การสร้างความรู้ขึ้นใหม่ (Learning to know) ประการที่สอง คือ การเรียนเพื่อปฏิบัติ ลงมือกระทำ นำไปสู่การประกอบอาชีพจากความรู้ที่ได้มา และการสร้างประโยชน์แก่สังคม (Learning to do) ประการที่สาม คือ การเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข เช่น การเรียนครอบครัว สังคม และการทำงาน (Learning to live together) ประการสุดท้าย คือ การเรียนรู้เพื่อรู้จักตนเอง อย่างถ่องแท้ รู้ถึงศักยภาพความถนัดและความสนใจของตนเอง และสามารถวางแผนชีวิตให้แก่ตนเองได้ (Learning to be) (วุฒิพงษ์ คำเนตร, 2558, น. ออนไลน์)

วรรณคดีไทยเป็นบทกวีที่บรรจุอยู่ในวิชาภาษาไทย ซึ่งนับเป็นสมบัติล้ำค่าของแผ่นดินที่กวีทั้งหลายได้รังสรรค์ไว้ เพื่อให้เป็นเพชรล้ำค่าคู่แผ่นดินไทยมาทุกยุคทุกสมัย วรรณคดีจะสะท้อนภาพของสังคมไทยตาม

ทักษะของผู้เขียนที่มองและจับตาดูสภาพสังคมในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในสังคม แล้วนำเสนอภาพที่เห็นออกมาตามมุมมองของตน โดยใช้ตัวอักษรที่มีแง่มุมความงามในด้านวรรณศิลป์เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดสู่สายตาผู้อ่าน วรรณคดีไทยอยู่คู่บ้านคู่เมืองและมีส่วนสำคัญในการแสดงถึงความเป็นชาติมาช้านาน

ดังนั้นการเรียนการสอนวรรณคดีไทยในโรงเรียนจำเป็นต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าและช่วยกันธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ไทย อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวคิด พฤติกรรม ค่านิยมของผู้คนในยุคสมัยนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร ข้อคิดคำสอนตลอดจนอุทาหรณ์สอนใจที่ได้จากวรรณคดี ล้วนเป็นภูมิปัญญาอันล้ำค่าซึ่งผู้แต่งทั้งหลายได้ฝากไว้ในกลวิธี การประพันธ์ที่สามารถสร้างแง่มุมให้เกิดขึ้นได้อย่างกลมกลืน ผู้เรียนได้รับการอบรมให้รู้รสไพเราะของภาษาจนรู้สึกซาบซึ้งในวรรณคดีของชาติ รวมถึงมีจุดมุ่งหมายที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าผู้เรียนทุกคนต้องมีความซาบซึ้งและเข้าใจคุณค่าของศิลปะการใช้ภาษาไทย และสุนทรียภาพของวรรณคดีไทย และได้พัฒนาเรื่อยมาจวบจนถึงปัจจุบัน ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้วรรณคดีและวรรณกรรมไทยเป็นสาระหนึ่งของสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยระบุมาตรฐานไว้ว่า “ผู้เรียน” ต้องเข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (ชวิน พงษ์ผจญ, 2560, น. 2)

นักวิชาการหลายคนได้อธิบายว่าผู้เรียนมักคิดว่าการเรียนวรรณคดีให้ประสบความสำเร็จต้องเน้นการท่องจำเป็นหลัก โดยเฉพาะคำศัพท์ยากทั้งหลาย เกิดความรู้ต่าง ๆ ขณะที่ผู้สอนไม่ได้สอนวรรณคดีด้วยวิธีการอื่น ที่นอกเหนือไปจากการท่องจำ ข้อมูล เพราะไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนศึกษาวรรณคดีแต่ละเรื่องให้ลึกซึ้ง เหตุนี้การสอนวรรณคดีไทยโดยทั่วไปจึงยังติดอยู่กับรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเดิมที่เน้นการจดจำเนื้อหาผ่านการเล่าเรื่อง การท่องจำคำศัพท์ การถอดความและการวิเคราะห์คุณค่าทางด้านสังคม และวรรณศิลป์ ซึ่งไม่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเข้าถึงคุณค่าที่แท้จริงของการเรียนวรรณคดี กล่าวคือการพยายามเข้าใจบทประพันธ์ เพื่อเรียนรู้และเข้าใจชีวิตของตัวละครในวรรณคดีที่หลากหลาย ซึ่งเพิ่มพูนประสบการณ์ชีวิตทางด้านปัญญาและอารมณ์ (พรทิพย์ สิริสมบุญเวช, 2554) อีกประการหนึ่งปัญหาการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไม่ได้เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาไทยแต่เพียงเท่านั้น ผู้สอนส่วนใหญ่ขาดวิธีการออกแบบและจัดการเรียนรู้วรรณคดีที่เหมาะสม อีกทั้งไม่สนใจที่จะพัฒนาแนวทางที่ทันสมัย สร้างสรรค์ และเป็นระบบกว่าที่ใช้อยู่ (Kirkpatrick and Dixon, 2012) นอกจากนั้นยังพบว่าผู้สอนภาษาไทยส่วนหนึ่งยังคงต้องการแนวทางและตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม สำหรับสร้างความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน โดยเฉพาะรูปแบบการเรียนรู้อาษาไทยเชิงบูรณาการ จากปัญหาที่กล่าวมาแนวคิดหนึ่งที่น่าสนใจ และสามารถแก้ปัญหาข้างต้นคือ “แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน”

แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน (Literature-Based Approach) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ผู้สอนใช้วรรณคดีเป็นสื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียน โดยเรียนรู้ทักษะการอ่าน เขียน ฟัง และพูด ผ่านการฝึกฝน ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความหมายและสอดคล้องกับวรรณคดี Slaughter (1986) ได้อธิบายว่าแนวคิดนี้พัฒนามาจากแนวทางการสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole – language) การจัดการเรียนรู้วรรณคดีตามแนวคิดนี้จะต้องคำนึงถึง จุดมุ่งหมาย 5 ประการของแนวคิด ได้แก่ 1) ต้องส่งเสริมแรงจูงใจในการอ่านของผู้เรียน ผ่านการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ในวรรณคดี 2) ต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจและ

ประสบการณ์ชีวิตผ่านการอ่านและการอภิปราย 3) ต้องพัฒนาประสบการณ์สุนทรียะของผู้เรียนผ่านวรรณคดี 4) ต้องพัฒนาการเข้าใจตนเองผ่านการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับวรรณคดีจนเกิดเป็นประสบการณ์ใหม่ และ 5) ต้องพัฒนาทักษะการอ่านและการคิดขั้นสูงผ่านการอ่านวรรณคดีที่หลากหลาย (Ruddell and Ruddell, 1995)

ผู้วิจัยจึงได้จัดสร้างรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างการคิดระดับสูง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนมุมมองของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนวรรณคดีแบบเดิมมาเป็นการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงบทเรียนกับประเด็นต่าง ๆ ในชีวิตจริง ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างเจตคติเชิงบวกและการเห็นคุณค่าของการเรียนรู้วรรณคดีมากขึ้น ดังที่จอห์นสัน (Johnson, 2002) ได้อธิบายว่า การสร้างการเชื่อมโยงที่มีความหมายระหว่างบทเรียนกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนหรือบริบทต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ส่งผลต่อเจตคติเชิงบวกของผู้เรียน ทั้งต่อวิชาที่เรียน วิธีการเรียนรู้ที่ใช้ นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาแบบองค์รวมทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง การพูดไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้วรรณคดี ซึ่งเป็นการเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการเรียนแบบแยกแต่ละทักษะออกจากกัน มากไปกว่านั้นผู้เรียนยังได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะการทำงานร่วมกัน ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย และสอดคล้องกับหลักสูตร วิชา (2558) กล่าวถึงกลยุทธ์การสอนภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาทักษะการคิดระดับสูงที่ให้ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านการคิด ซึ่งจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดให้แก่ผู้เรียนไปสู่ระดับการคิดขั้นสูง ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ อันจะทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

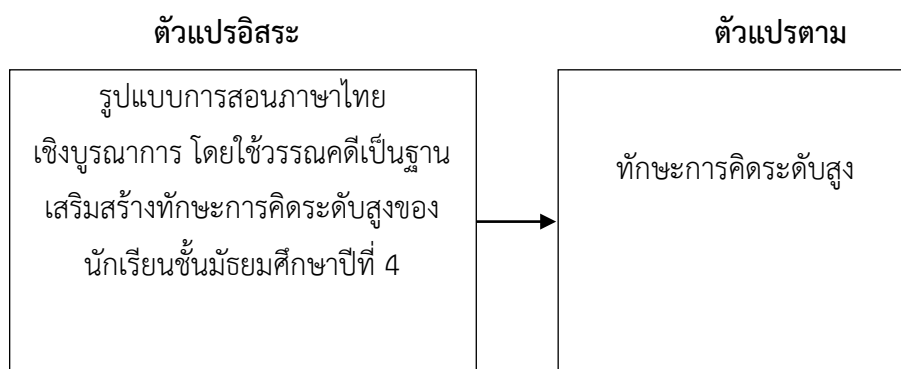
1. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. พัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. ทดลองใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
4. ประเมินผลรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานการวิจัย

1. รูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ร่วมกับการออกแบบเชิงระบบตามแนวคิด ADDIE Model (Kruse, 2007, p.1) และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ด้วยการศึกษาวិธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) เสริมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) และประยุกต์ใช้แผนการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน The One Group Pretest-Posttest Design (มาเรียม นิลพันธ์, 2555, น. 144)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหัวถนนวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 158 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนหัวถนนวิทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 32 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
2. แผนการจัดการเรียนรู้ฯ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย
4. แบบทดสอบวัดทักษะการคิดระดับสูง
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบ่งออกเป็น 2 วิธี 1) ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต และการทดลอง 2) ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการสอนภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการร่วมสนทนาคู่มือสอนและผู้เกี่ยวข้อง พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะการสอนวรรณคดีนั้นมีอุปสรรค อาทิ ด้านครูผู้สอนซึ่งมีวิธีการสอนไม่สามารถดึงดูดความสนใจผู้เรียนได้ ขาดกระบวนการคิดวิเคราะห์ การบูรณาการเข้าสู่ชีวิตจริง ส่วนด้านผู้เรียนมีความเบื่อหน่ายในการเรียนวรรณคดี โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องเรียนรู้ ไม่ได้นำมาใช้ในชีวิตจริงได้ เช่น คำศัพท์ สำนวนต่าง ๆ ที่ต้องท่องจำ และอื่น ๆ เป็นต้น

2. ผลการสร้างรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า รูปแบบชื่อ RSUPA Model ประกอบด้วย แนวคิดหลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการสอน ได้แก่ 1) ทบทวนความรู้ (Repeat : R) 2) สู่การค้นหา (Search : S) 3) นำพาเข้าใจ (Understand : U) 4) พร้อมให้ปฏิบัติ (Practice : P) และ 5) จัดสรุปประยุกต์ใช้ (Applied : A) และองค์ประกอบสุดท้ายคือการวัดและประเมินผล

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า จากการประเมินทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีระดับคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 30.773, p = .000$)

4. ผลการประเมินรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการสอนภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการร่วมสนทนาคู่มือสอนและผู้เกี่ยวข้อง พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเฉพาะการสอนวรรณคดีนั้นมีอุปสรรค อาทิ ด้านครูผู้สอนซึ่งมีวิธีการสอนไม่สามารถดึงดูดความสนใจผู้เรียนได้ ขาดกระบวนการคิดวิเคราะห์ การบูรณาการเข้าสู่ชีวิตจริง ส่วนด้านผู้เรียนมีความเบื่อหน่ายในการเรียนวรรณคดี โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องเรียนรู้ ไม่ได้นำมาใช้ในชีวิตจริงได้ เช่น คำศัพท์ สำนวนต่าง ๆ ที่ต้องท่องจำ และอื่น ๆ เป็นต้น

เมื่อได้ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแล้ว ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนา รูปแบบการสอนใหม่เพื่อนำมาปรับใช้ให้การเรียนการสอนมีความทันสมัย ผู้เรียนตื่นตัว ตื่นทางความคิด และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับ Joyce, Weil and Calhoun (2011, p. 24) กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบการสอนว่าต้องให้เห็นถึงรายละเอียดของสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ รวมถึง พฤติกรรมที่นำมาใช้เพื่อการสอนในห้องเรียนโดยตรง หรือการสอนเป็นกลุ่มย่อย การจัดสื่อการสอนและ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน ซึ่งรูปแบบจะมีแนวทางในการออกแบบที่ต่างกันในการช่วยให้ผู้เรียน บรรลุตามวัตถุประสงค์ และยังสอดคล้องกับไพฑูริย์ สีนารันต์ และคณะ (2561, น. 222) กล่าวถึงรูปแบบการ เรียนการสอนไว้ว่า เป็นแบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์สอดคล้อง กับทฤษฎีหลักที่รูปแบบยึดปฏิบัติและได้รับการพิสูจน์ทดสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สามารถช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ

2. ผลการสร้างรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เสริมสร้างทักษะการ คิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า รูปแบบชื่อ RSUPA Model ประกอบด้วย แนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการสอน ได้แก่ 1) ทบทวนความรู้ (Repeat : R) 2) สืบค้น (Search : S) 3) นำพาเข้าใจ (Understand : U) 4) พร้อมให้ปฏิบัติ (Practice : P) และ 5) จัดสรุปประยุกต์ใช้ (Applied : A) และองค์ประกอบสุดท้ายคือการวัดและประเมินผล เนื่องจากการสอนแบบบูรณาการนั้นเป็นการเชื่อมโยง สารการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยนำมาเรียงร้อยให้สอดคล้องสัมพันธ์กับประเด็นหลักหรือหัวข้อที่กำหนด ขึ้น โดยจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขึ้น นอกเหนือจากกรอบเนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับเอกพงษ์ โสมา (2562, น. 47) ได้สรุปการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไว้ว่า เป็นการเรียนการสอนที่มีการประสานองค์ความรู้ หรือองค์ประกอบสังคมที่สัมพันธ์กับการพัฒนาการเรียนรู้ โดยไม่ยึดติดกับความรู้หรือศาสตร์ใดศาสตร์หนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับมาหลอม สังเคราะห์จนเกิดเป็นความคิดรวบ ยอดและนำไปสู่ความรู้ที่ตกผลึกขึ้นในตัวเองของผู้เรียนอย่างสมบูรณ์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้ อีกทั้งการใช้วรรณคดีเป็นฐานเป็นการให้ความสำคัญจากวรรณคดีเป็นสื่อที่สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน เขียน ฟัง พูด จนกระทั่งไปถึงขั้นการพัฒนาความคิดระดับสูงของผู้เรียนได้ สอดคล้องกับสุนันทา อาจสัทธู (2559, น. 16) ได้กล่าวถึงแนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐานว่า เป็นการจัดการ เรียนรู้วรรณคดีที่มีความหมายกับผู้เรียน ใช้วรรณคดีพัฒนาทักษะการอ่าน และความสนใจอ่านวรรณคดี สร้าง นิสัยให้รักการอ่านและการศึกษาค้นคว้าพัฒนาทักษะการใช้ภาษา สร้างเสริมความรู้ ความคิด จินตนาการและ เรียนวรรณคดีให้เข้าใจชีวิต นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองได้

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เสริมสร้างทักษะ การคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า จากการประเมินทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีระดับคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากรูปแบบการสอนสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ โดยเฉพาะพัฒนาด้านการคิด การวิเคราะห์เรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ จากเนื้อเรื่องของวรรณกรรม วรรณคดี มาคิดวิเคราะห์ ประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา ในการอยู่ ร่วมกันในสังคมหรือการดำเนินชีวิตจริงในยุคปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายในการเรียน มีความสนุก

เพลิตเพลินกับเนื้อเรื่อง แนวคิดต่าง ๆ ที่ได้รับและยังได้เชื่อมโยงกับกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ อาทิ สังคมศึกษา ศิลปะ และอื่น ๆ เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนมีความรู้กว้าง และหลากหลาย สอดคล้องกับนรินทร์ สุมโม (2560, น. 117 – 118) กล่าวว่า ภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับวิชาศิลปะและสังคมศึกษายู่มากกว่าวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะในเรื่องของวรรณคดี สามารถสะท้อนสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน แนวคิดต่าง ๆ โดยต้องหาจุดเชื่อมโยงที่สามารถเข้ากันได้ ซึ่งผู้เรียนได้สังเคราะห์ความรู้ผ่านการปฏิบัติงานหรือกิจกรรม ซึ่งฝึกฝนให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการ การคิดที่ซับซ้อน ลึกซึ้ง สร้างสรรค์ให้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ อุษณีย์ อรุณรัตน์ (2555) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูงนั้นจะต้องใช้กลยุทธ์ทางความคิดที่ซับซ้อน ลึกซึ้ง สร้างสรรค์ และอาศัยทักษะการคิดพื้นฐาน ซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝน ได้แก่ การคิดวิจารณ์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดตัดสินใจ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการคิดมีหลายประการ เช่น พื้นฐานความรู้ พื้นฐานครอบครัว ประสบการณ์ชีวิต ศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละคน เป็นต้น

4. ผลการประเมินรูปแบบการสอนภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เสริมสร้างทักษะการคิดระดับสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะรูปแบบการสอนมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เรียนรู้ คิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง ทำให้เกิดความตื่นตัว กระตือรือร้นในการเรียนอยู่เสมอ เพราะมีสิ่งที่น่าสนใจให้คิดค้น สืบค้น หาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ อยู่เสมอ ทำให้แนวคิดตกผลึก อีกประเด็นหนึ่งการคิดในสิ่งใกล้ตัวหรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับชีวิตจริงเป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องการที่จะสืบค้นและเรียนรู้ อันจะนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในรูปแบบดังกล่าว สอดคล้องกับเสริมสุข แก้วอำรัตน์ (2554) กล่าวถึงความพึงพอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการ ตามสิ่งที่ได้คาดหวังหรือแรงจูงใจที่ตนได้ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษาแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานให้เข้าใจชัดเจน เนื่องจากมีนักการศึกษาหลายคนที่น่าสนใจหลักการของแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานที่หลากหลายก่อนนำมาใช้หรือกำหนดเป็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ควรศึกษาเนื้อหาวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่นำมาใช้เป็นบทอ่าน เพื่อให้สอดคล้องกับวัยและความสามารถของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น
3. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานจะต้องให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับตัวบทอ่านด้วยตนเอง ผู้สอนอาจจะต้องให้เวลาแก่ผู้เรียนได้อ่านและศึกษาตัวบทของวรรณคดี/วรรณกรรมได้อย่างละเอียดและลึกซึ้ง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรสร้างรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดวรรณคดี/วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านอื่น ๆ เช่น การอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านเชิงวิเคราะห์ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐกิตติ์ นาทา. (2558). กลยุทธ์การสอนภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 13(1): 57 – 69.
- นรินทร์ สุมโม. (2560). การบูรณาการการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มมร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย*. 5(1): 109-121.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2561). เปลี่ยนผ่านการศึกษาไทยสู่ การศึกษา 4.0. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 24(2): 23 – 27.
- สุนันทา อางสัทธู. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุษณีย์ อนุรุทธ์วงศ์. (2555). *การพัฒนาทักษะความคิดระดับสูง*. นครปฐม : ไอ คิว บুকเซ็นเตอร์.
- เอกพงษ์ โสมา. (2562). *การจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาแบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาจริยธรรมสิ่งแวดล้อมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- Joyce, B., Weil, M., & Calhoun, E. (2011). *Models of teaching*. Boston, MA: Pearson Education Inc.
- Ruddell, R. B., & Ruddell, M. R. (1995). *Teaching children to read and write: Becoming an influential teacher*. Boston: Allyn and Bacon.
- Slaughter, H. (1988). Indirect and direct teaching in a whole language program. *The Reading Teacher*. 42(1): 30-34.

Translated Thai References

- Nata, N. (2015). *Strategic Teaching Thai Language in the 21st Century of Develop Higher Level Thinking Skills*. *Journal of Education Silpakorn University*. 13(1): 57 – 69.

- Summo, N. (2017). Integration of Thai language learning in the 21st century. *MBU Education Journal : Faculty of Education Mahamakut Buddhist University*. 5(1): 109-121.
- Sinlarat, P and Other. (2015). Thailand's Educational Transformation towards Education 4.0. *Journal of Educational Measurement, Mahasarakham University*.24(2): 23 – 27.
- Archsattroo, S. (2016). *Effects of Instructional Activities Through Literature Klone Dok Sroy RumpoengNai Paacha Intergrating with A Literature-based Approach in Mattayomsuksa 2 Students*. Chiangmai University, Chiangmai, Thailand. [in Thai]
- Anurutwong, A. (2012). *Developing Higher Level of Thinking Skills*. Nakhon pathom: IQ Book Center, Thailand. [in Thai]
- Soma, A. (2019). *Learning management of environmental education with integrated process aiming for environmental ethics for Matthayomsuksa 5 Student of Nawamintrachitnuthit Benjamarachalai Khlong Sam Wa District, Bangkok* . Thesis master of art, King Mongkut's University of Technology Thonburi, Bangkok, Thailand. [in Thai]

การวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์
เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

Research and Development of Active Learning Process with the simulation in
combination with the use of online media about taking a tour of Sattahip to
enhance the English speaking abilities of Mathayomsuksa 5 students

พาทวีญ ทองนพคุณ¹

Pakhwan Thongnoppakhun¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพบริบท ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการสอนพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 3) ทดลองใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 4) ประเมินผลการใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา (อบจ.ชบ.6) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำนวน 44 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการสอนพูดภาษาอังกฤษ แบบประเมินกระบวนการเรียนรู้ แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการสอนพูดภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นเรียนมากเกินไป ขาดครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญหรือเวลาที่ใช้ในการเรียนไม่เหมาะสม โดยเวลาส่วนใหญ่ถูกใช้ในการสอนทักษะอื่นที่เห็นว่าจำเป็นกว่า เช่น การอ่าน จึงทำให้การฝึกฝนและเรียนรู้ทักษะการพูดของผู้เรียนไม่ประสบผลสำเร็จ ผู้เรียนจึงไม่มั่นใจในการสื่อสารหรือใช้จริงได้ 2) ผลการพัฒนากลกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้าง

¹ ครู โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา (อบจ.ชบ.6), Teacher at Plutaluangwittaya School

ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าชื่อ SRPC Model ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเรียนการสอน ได้แก่ ชั้นศึกษา (Study) ชั้นเรียนรู้ (Learning) ชั้นฝึกฝน (Practice) และชั้นประมวล (Codify) และการวัดผลประเมินผล 3) ผลการทดลองใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า จากการประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้กระบวนการฯ สูงกว่าก่อนใช้กระบวนการฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การประเมินการใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การเรียนรู้เชิงรุก / สถานการณ์จำลอง/ การพูดภาษาอังกฤษ

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study and analyse contextual conditions, problems and obstacles regarding the teaching in speaking English of Mathayomsuksa 5 students 2) develop a active learning process with the simulation in combination with the use of online media, about taking a tour of Sattahip to enhance the English speaking abilities of Mathayomsuksa 5 students 3) To experiment with the active learning process with the simulation in combination with the use of online media, about taking a tour of Sattahip to enhance the English speaking abilities of Mathayomsuksa 5 students and 4) students to evaluate the use of the active learning process. with the simulation in combination with the use of online media, about taking a tour of Sattahip to enhance the English speaking abilities of Mathayomsuksa 5 students, the target group is 44 students in Plutaluang Witthaya School under the Chonburi Provincial Administrative Organization. At the semester 1, academic year 2021, the research tools and data collection were questionnaires on problems and obstacles regarding teaching English speaking, learning process assessment form, Learning Management Assessment English speaking proficiency test and a questionnaires to measure students' satisfaction with the active learning process with the simulation in combination with the use of online media, about taking a tour of Sattahip to enhance the English speaking abilities of Mathayomsuksa 5 students, the data were analyzed by means of averages, standard deviation, and t-test (t-test).

The results showed that 1) The results of the study of problems and obstacles in teaching English speaking Mathayomsuksa 5 found that the number of students in each class was too

high. Lack of qualified teachers or inappropriate time spent studying Most of the time is spent teaching other skills that are perceived to be more essential, such as reading, thus making it unsuccessful to practice and learn speaking skills of learners. Therefore, students are not confident in communicating or being able to use them in practice. 2) Results of the development of the active learning process with the simulation in combination with the use of online media, about taking a tour of Sattahip to enhance the English speaking proficiency of Mathayomsuksa 5 students, it was found that the name of the SRPC Model consists of principles, objectives, and teaching steps: Study, Learning, Practice, Process (Codify) and evaluation results 3) Experimental results of the active learning process with the simulation in combination with the use of online media, about taking a tour of Sattahip In order to enhance the English speaking proficiency of Mathayomsuksa 5 students, it was found that from the assessment of the English speaking proficiency of Mathayomsuksa 5 students after using the process higher than before using the process statistically significant at the .05 level 4) Assessing the use of the active learning process with the simulation in combination with the use of online media, about taking a tour of Sattahip to enhance the English speaking proficiency of Mathayomsuksa 5 students, the overall satisfaction level was at a high level.

Keywords : Active Learning/Simulation/Thinking/ English speaking abilities

บทนำ

การพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้มีศักยภาพอันเป็นสากลจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อยกระดับประเทศให้อยู่ในระดับสากลได้ด้วยการพัฒนาทางการศึกษา เตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ดังกล่าวในอนาคต ครูจึงต้องมีความเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม โดยทักษะที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ที่มุ่งเน้นความรู้ความสามารถและทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่จะป้จจัยที่สนับสนุนการเรียนรู้ดังกล่าว

ภาษาอังกฤษเป็นวิชาทักษะซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจและการฝึกฝน เพื่อนำไปใช้ในการติดต่อสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ความคิดทางการศึกษาและวิทยาการต่าง ๆ โดยเฉพาะในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร คนไทยมีโอกาสติดต่อกับชาวต่างประเทศมากขึ้น ทำให้ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนา

ผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในปัจจุบันยังไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดีเท่าที่ควร เพราะผู้เรียนมีความเชื่อว่าการเรียนภาษาเป็นสิ่งที่ยาก และไม่สอดคล้องกับความเป็นอยู่ แบบไทยๆ โอกาสและความจำเป็นในการใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศมีน้อย ทำให้ความสามารถทางภาษา ที่ใช้ในการสื่อสารไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร โดยเฉพาะทักษะการฟัง การพูด เพราะผู้เรียนไม่ได้รับการฝึกฝนให้ฟัง ให้พูดในเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเอง (พนม เหลือ สืบชาติ. 2554: 3) นอกจากนี้ผู้เรียนยังไม่กล้าที่จะแสดงออกทางด้านภาษาและการเรียน การสอนก็มักจะใช้กิจกรรมที่ไม่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะทางภาษามากนัก โดยเฉพาะทักษะการพูด ซึ่งการเลือกเนื้อเรื่องที่ใช้ในการเรียนการสอนควรเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เดิมกับภาษาต่างประเทศที่ใช้สื่อความหมาย

Active Learning หรือการเรียนรู้เชิงรุกเป็นกระบวนการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือการลงมือทำ ความรู้ที่เกิดขึ้นเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง มีโอกาสใช้กระบวนการคิดและการประเมินค่า ซึ่งกิจกรรมจะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การฟัง การพูด การเขียน และการอภิปรายกับเพื่อน ๆ ซึ่งผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือกระทำ ใช้กระบวนการคิด ผู้เรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (Receivers) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ (Co-creators) โดยใช้การเรียนรู้เชิงรุกส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้ นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา หรือประกอบอาชีพในอนาคต โดยการจัดกิจกรรมที่ได้ฝึกทักษะการพูดจากประสบการณ์หรือสถานการณ์จำลองแบบอย่างที่อยู่ใกล้ตัวจะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอสัตหีบ ในปัจจุบันแม้จะมีสถานการณ์โรคระบาดโควิด 19 แต่กับพบว่ามินิกทอนท์เที่ยวชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในเมืองไทยเดินทางมาท่องเที่ยวต่อเนื่องตลอดทั้งปี จึงเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้แก่แก่นักเรียนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงเป็นช่องทางการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้แบบเผชิญสถานการณ์ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้แก่เยาวชนในพื้นที่ได้ สอดคล้องกับกาญจนา ณ ศรีสุข (2561) ทำการศึกษาเรื่องผลของการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดภูเก็ต พบว่า ความสามารถด้านการสนทนาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดภูเก็ต หลังการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์จำลองในระดับมาก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพบริบท ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการสอนพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3. ทดลองใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสตัทึบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

4. ประเมินผลการใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสตัทึบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

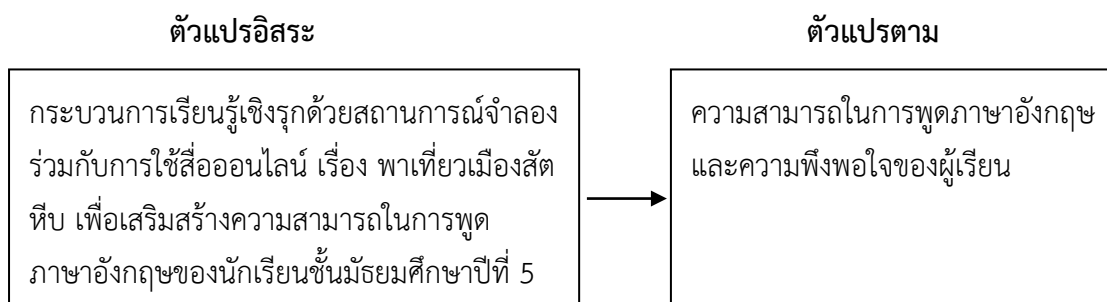
สมมติฐานการวิจัย

1. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสตัทึบ สามารถเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้กระบวนการสูงกว่าก่อนการใช้กระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสตัทึบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ร่วมกับการออกแบบเชิงระบบตามแนวคิด ADDIE Model (Kruse. 2007, p.1) และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ด้วยการศึกษาวิธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) เสริมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) และประยุกต์ใช้แผนการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน The One Group Pretest-Posttest Design (มาเรียม นิลพันธ์, 2555, น. 144)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา (อบจ.ขบ.6) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 187 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพลุดาหลวงวิทยา (อบจ.ขบ.6) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำนวน 44 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
2. แผนการจัดการเรียนรู้ฯ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสตัทท์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบ่งออกเป็น 2 วิธี 1) ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต และการทดลอง 2) ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากหนังสือ รายงาน บทความหรือเอกสารต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพบริบท ปัญหา และอุปสรรคเกี่ยวกับการสอนพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า จำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นเรียนมากเกินไป ขาดผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญการใช้เวลาในการเรียนไม่เหมาะสม โดยเวลาส่วนใหญ่ถูกใช้ในการสอนทักษะอื่นที่เห็นว่าจำเป็น เช่น การอ่านจึงทำให้การฝึกฝนและการเรียนรู้ทักษะการพูดของผู้เรียนไม่ประสบผลสำเร็จ รวมถึงผู้เรียนขาดความมั่นใจในการพูดของตนเองว่าสามารถนำไปใช้จริงได้
2. ผลการสร้างกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสตัทท์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า

กระบวนการชื่อ SRPC Model ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล

3. ผลการทดลองใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสตัทึบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าจากการประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้กระบวนการเรียนรู้ฯ สูงกว่าก่อนการใช้กระบวนการเรียนรู้ฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 26.756, p = .000$)

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสตัทึบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สามอันดับแรก ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น เนื้อหาในแต่ละกิจกรรมเหมาะสมกับระดับ ความรู้และความสามารถของผู้เรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้มีความมั่นใจในการออกเสียง และแสดงออกทางภาษามากขึ้น ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพบริบท ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า จำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นมากเกินไป ขาดผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญใช้เวลาเรียนไม่เหมาะสม โดยส่วนใหญ่ถูกใช้ในการสอนทักษะการอ่าน จึงทำให้การฝึกฝนและการเรียนรู้ทักษะการพูดของผู้เรียนไม่ประสบผลสำเร็จ รวมถึงผู้เรียนขาดความมั่นใจในการพูดของตนเอง ว่าสามารถนำไปใช้ได้ จึงต้องมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสตัทึบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังหรือการอ่านเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนได้ฝึกการพูดภาษาอังกฤษผ่านเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งนี้สอดคล้องกับราชบัณฑิตสภา (2555, น. 98) กล่าวถึงการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า ผู้เรียนมีบทบาทในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัว และมีชีวิตชีวา เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมและดำเนินการเรียนรู้อย่างใส่ใจ จดจ่อกับเนื้อหา และเรื่องที่เรียนอย่างต่อเนื่อง ตลอดกระบวนการ โดยมีการริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ ความรู้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และแสดงออกไม่ว่าจะเป็นท่าทางหรือวาจา มิใช่เป็นเพียงผู้รับความรู้เท่านั้น

2. ผลการสร้างกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสตัทึบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่ากระบวนการมีชื่อว่า SRPC Model ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างกระบวนการ องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เหตุการณ์

สถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกเกี่ยวกับการพูด การฟัง การอ่าน การเขียนและการไตร่ตรอง โดยสอดคล้องกับพิมพ์ดีด และพเยาว์ ยินดีสุข (2561, น. 35 – 36) กล่าวถึงความสำคัญและคุณค่าของการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งผู้เรียนมีส่วนร่วมนับเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ จัดเป็น Child Centered ผู้เรียนมีโอกาสคิด ร่วมกันทำงานกลุ่ม ช่วยเหลือกันตามความถนัดและความสามารถของแต่ละคน อีกทั้งผู้เรียนยังมีโอกาสพัฒนา ทักษะต่าง ๆ ผู้เรียนร่วมกันทำกิจกรรม ทำงานอย่างมีชีวิตชีวาอย่างตื่นตัว และยังคงสอดคล้องกับ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา (2562, น. 5 – 8) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ผ่านประสบการณ์ เป็นการ เน้นปฏิบัติหรือเน้นการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี ด้วยการจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จำเป็นต่อการ เรียนรู้ กระตุ้นและสะท้อนคิดจากสถานการณ์นั้น ๆ

3. ผลการทดลองใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พา เทียวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า จาก การประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้กระบวนการสูง กว่าก่อนใช้กระบวนการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากกิจกรรมได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือ เรียนรู้ ปฏิบัติ หาความรู้ด้วยตนเอง สิ่งสำคัญมีการฝึกฝนทักษะการพูดภาษาอังกฤษจากสื่อออนไลน์ โดยมีเจ้าของ ภาษาเป็นแบบอย่าง และสถานการณ์จำลอง ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการฝึกฝน เรียนรู้ รวมทั้งมีการ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหา ประเมินค่า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ อภิปราย แสดงความคิดเห็นจากกิจกรรมที่ ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้น สอดคล้องกับประวี แก้วสุกใส (2555) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองนั้นผู้เรียน ลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูลและกติกาการเล่นที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริงในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายโยงความรู้ที่ดีและได้ผลมากที่สุด ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการพูด รวมทั้งการแก้ปัญหา จากสถานการณ์จำลองนั้น ๆ ได้จริง

4. ผลการประเมินการใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พา เทียวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พา เทียวเมืองสัตหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เป็นเพราะกระบวนการเรียนรู้ได้ตอบสนอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อออนไลน์ โดยสื่อ ออนไลน์นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งที่ใช้ช่องทางการติดต่อแบบสามารถโต้ตอบ หรือแบ่งปันความรู้ ความเข้าใจร่วมกันผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ สร้างความสะดวกและความคล่องแคล่วให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะเรียนในเวลาใด เรียนกี่ครั้งก็ได้ จนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถฝึกฝนทักษะด้านการพูดได้ สอดคล้อง กับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (2559) ที่กล่าวถึงสื่อออนไลน์ว่าเป็นสื่อข้อมูลสารสนเทศ ภาพ มัลติมีเดียหรือสื่อดิจิทัล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ช่องทางการติดต่อแบบสามารถโต้ตอบหรือแบ่งปันสื่อร่วมกัน นอกจากนั้นการเรียนรู้จากสถานการณ์จำลอง นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และมีโอกาสได้ฝึกฝนการ พูดภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะเรื่อง พาเทียวเมืองสัตหีบ ซึ่งเป็นชุมชน ท้องถิ่นของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความหวงแหน ภาคภูมิใจ ความผูกพันในสถานที่แหล่งท่องเที่ยว อาหารการกินและวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ เป็น

ต้น สอดคล้องกับ โจนส์ (Jones, 1983, pp. 2 – 3) กล่าวว่า จุดประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ทักษะอย่างเต็มที่ เช่น คำศัพท์ หรือโครงสร้างแต่ในสถานการณ์จำลองผู้เรียนจะได้ภาษาอังกฤษทั้งหมดที่รู้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างสร้างสรรค์และมีจุดมุ่งหมาย โดยมุ่งไปในด้านการสื่อสาร ความคล่องแคล่วทางภาษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัทหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ครูผู้สอนจะต้องสร้างความเข้าใจในการมีปฏิสัมพันธ์ของนักเรียน เพื่อจะได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม สร้างความรู้และฝึกฝนการพูดภาษาอังกฤษร่วมกัน
2. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ เรื่อง พาเที่ยวเมืองสัทหีบ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นการทำให้นักเรียนเกิดความหลากหลายทางความคิด เป็นขั้นตอนสำคัญในการสร้างความรู้ ได้แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็น อภิปรายความรู้ สิ่งที่ได้รับกับเพื่อนในระดับกลุ่มและระดับชั้น
3. ผู้สอนเปิดใจให้กว้างยอมรับความคิดเห็นที่แปลกหรือแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน พร้อมทั้งให้กำลังใจ ชื่นชม และเสริมแรงให้กับนักเรียนในการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์และสถานการณ์จำลอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกด้วยสถานการณ์จำลองร่วมกับการใช้สื่อออนไลน์ ในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้กิจกรรมนอกห้องเรียน ได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง
2. ควรศึกษากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกกับตัวแปรอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากความสามารถในการสนทนา เช่น การพัฒนาการอ่าน การพัฒนาความสามารถในการเขียน เป็นต้น
3. ควรศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเนื้อหาการเรียนรู้อื่น

เอกสารอ้างอิง

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. (2562). *แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก*. ลำปาง:

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35.

กาญจนา ณ ศรีสุข. (2561). *ผลของการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อเสริมสร้างความสามารถการสนทนา*

ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พนม เหลือสี่ชาติ. (2554). *การเรียนรู้ภาษาแบบประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟัง พูด ภาษาอังกฤษและความรู้ด้านประวัติศาสตร์ของสถานที่ท่องเที่ยวของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2561). *การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาเรียม นิลพันธ์. (2555). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ระวี แก้วสุกใส. (2555). *ศาสตร์การสอน : วิธีสอนการใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation)*. เข้าถึงได้จาก <https://rawikaewsuksai.blogspot.com/2012/12/simulation-2552-370-373.html>. สืบค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2563.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

Jones, Leo. (1983). *Eight Simulations*. Cambridge: Cambridge university press.

Kruse, k. (2007). *Introduction to Instructional Design and the ADDIE Model*. Accessed 5 November 2020. Available from: http://www.transformativedesigns.com/id_systems.html.

Translated Thai References

group of supervision to monitor and evaluate the educational management. (2019). *active learning management approach*. Lampang: Secondary Education Service Area Office Area 35.

Na Srisuk, K. (2018). The Effects of Using Simulations to Enhance English Conversation Ability of Mathayom Suksa IV Students in Phuket Province. (Master of Education in Curriculum and Instruction). Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University. [in Thai]

Luasubchat, P. (2011). *Experiential language learning to promote English listening and speaking abilities and historical knowledge of tourist attraction among higher vocational certificate students*. (Master of Education (Teaching English)). Changmai: Changmai University. [in Thai]

Dechagup, P. & Yindeesuk, P. (2018). *Collaborative Active Learning with PLC for Development*. Bangkok: Chulalongkorn University.

Nillapun, M. (2012). *Research Methodology in Education*. Nakhonpathom: Silpakorn University.

Kaewsuksai, R. (2012). *Methods of Teaching Using Simulations*. Accessed 11 November 2020. Available from: <https://rawikaewsuksai.blogspot.com/2012/12/simulation-2552-370-373.html>.

Royal Society of Thailand. (2012). *Dictionary of Educational Terms Royal Institute edition*. Bangkok: The Royal Institute..

การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3

Research and development of a problem-based teaching model based on knowledge-
building theory to promote problem-solving abilities and social responsibility of
students in Matthayomsuksa 3

สัญญา โต๊ะหนู¹

Sanya Tohnu¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการสอนกลุ่มสาระการ
เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) สร้างรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 3) ทดลองใช้รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อ
ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 และ 4)
ประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 32 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัญหา
และอุปสรรคในการสอนวิชาสังคมศึกษา แบบประเมินรูปแบบฯ แบบประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา
และแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคม และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบ วิเคราะห์
ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการสอนวิชาสังคม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จากการร่วมสนทนากับครูผู้สอน พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่สอนแบบบรรยายเนื้อหาตามหนังสือ ขาดเทคนิคและ
วิธีการสอนแบบใหม่ๆ ทำให้เด็กนักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือฝึกแก้ปัญหาในห้องเรียน ทำให้ไม่มีส่วน
ร่วมในการเรียนการสอน เพราะเบื่อหน่ายต้องท่องจำทั้งในเนื้อหาวิชาที่หลากหลายหมวดสาขา และเนื้อหา
สาระบางอย่างก็ไม่ได้นำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน 2) ผลการพัฒนา รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตาม
ทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษา 3 ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการสอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 คิดค้นปัญหา ขั้นที่ 2

¹ ครู โรงเรียนเมืองพัทยา 8 (พัทธยานุกูล), Teacher at Pattaya City 8 School (Pattayanukul)

นำพาเข้าใจ ชั้นที่ 3 ใส่ใจเคร่งครัด ชั้นที่ 4 ร่วมจัดกติกา ชั้นที่ 5 พาสู่กิจกรรม ชั้นที่ 6 นำเสนอผลงาน และชั้นที่ 7 สืบสานประเมินค่า และการวัดผลประเมินผล 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคม หลังการใช้รูปแบบฯ สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การประเมินรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ปัญหาเป็นฐาน / ทฤษฎีการสร้างความรู้/ การแก้ปัญหา/ความรับผิดชอบต่อสังคม

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to analyze problems and obstacles in teaching social studies, religion and culture in Mathayomsuksa 3 2) Create a teaching model based on the problem-based theory of knowledge creation to promote problem-solving abilities and social responsibility of students in Matthayomsuksa 3. 3) Experiment with a problem-based teaching model based on knowledge-building theory, to promote problem-solving abilities and social responsibility of students in Matthayomsuksa 3 and 4) to evaluate the use of problem-based teaching methods based on knowledge-building theory, to promote problem solving abilities and social responsibility of students in Matthayomsuksa 3. The sample group used in this research were consisting of 32 students in Mathayomsuksa 3/2, 2nd semester, academic year 2021, Purposive sampling. Tools used in research and data collection were questionnaires on problems and obstacles in social studies teaching. Model assessment form Problem Solving Ability and Social Responsibility measurement and a questionnaire to measure students' satisfaction with the model. Analyze the data by averages, standard deviation and t-test.

The results showed that 1) The results of the study of problems and obstacles in teaching social subjects Mathayomsuksa 3 students from the conversation with the teachers, found that most of the teachers taught by describing the content according to the book. Lack of new teaching techniques and methods causing students to be afraid to express their opinions or practice solving problems in the classroom causing no participation in teaching because of boredom having to memorize both in the content of various subjects in different

branches and some content is not actually used in daily life. 2) The results of the development of a teaching model using problem-based knowledge based on the theory of knowledge creation to promote problem-solving abilities and social responsibility of Mathayomsuksa 3 students, consisting of principles, objectives, and teaching procedures: Step 1: Identify problems Step 2: Bring understanding Step 3: Strict attention Step 4: Co-organize the rules Step 5: Leading to activities, Step 6 presents the results and Step 7 continues to evaluate and evaluation results. 3) The results of the experiment using a problem-based teaching model based on knowledge-building theory to promote problem-solving abilities and social responsibility of Mathayomsuksa 3 students, it was found that Mathayomsuksa 3 students were able to solve problems and be socially responsible. After using the model statistically significantly higher than before applying the pattern at the .05 level. 4) Assessment of the teaching model using problem-based methods according to the theory of knowledge creation. In order to promote problem-solving abilities and social responsibility of Mathayomsuksa 3 students, it was found that Mathayomsuksa 3 students were satisfied with the teaching style. Overall, it's at a high level.

Keywords : Problem-based Learning/Constructivism/problem solving ability/social responsibility

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็วของเมืองต่าง ๆ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อมนุษยชาติ ทั้งปัญหาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น สำหรับการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในเมืองที่มีระดับการใช้พลังงานและทรัพยากรมากกว่าที่อื่น ขณะเดียวกันก็ปล่อยของเสียและขยะมูลฝอยสู่พื้นที่รอบนอกและยังปล่อยของเสีย ขยะในรูปแบบต่าง ๆ ยิ่งเมืองที่มีการขยายตัวมากเท่าใด การบริโภคทรัพยากรและทำลายสภาพแวดล้อมก็ยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น อันเป็นการทำลายความสามารถในการใช้ชีวิตของคนในอนาคต นอกจากนี้ผลกระทบของเมืองยังส่งผลกระทบต่อท้องถิ่นและโลก เช่น การปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มขึ้นของขยะมูลฝอย และขยะเทคโนโลยี ปัญหามลพิษ สำหรับปัญหาสิ่งแวดล้อมทางสังคมจะพบว่าส่งผลให้เมืองต้องสร้างกลไกรองรับ และการจัดการที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ปัญหาจราจร ปัญหาการขาดแคลนสาธารณูปโภค ปัญหาที่อยู่อาศัย ปัญหาสุขภาพกาย ปัญหาสุขภาพจิต เป็นต้น โดยปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่โลกเรากำลังประสบกันถ้วนทั่ว คือ การเกิดผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด 19 (Covid -19) ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างบนโลกใบนี้ โดยเฉพาะรูปแบบการใช้ชีวิตที่ไม่เพียงเราต้องระวังเรื่องสุขอนามัยของตนเองเพิ่มขึ้น แต่เรายังต้องตระหนักถึงความปลอดภัยต่อส่วนรวมด้วย

เพราะหากเราขาดความใส่ใจเพียงนิดเดียว ตัวเราเองอาจกลายเป็นผู้ส่งต่อโรคร้ายให้กับคนมากมาย โดยไม่คาดคิด สถานการณ์การแพร่ระบาด Covid – 19 ทำให้ทั่วโลกต่างพินหนามาตรการรับมือที่ดีที่สุดด้วยมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมหรือ Social Distancing จนนำไปสู่การปิดเมือง ปิดเศรษฐกิจ และปิดสถานบันการศึกษา ซึ่งเป็นสาเหตุให้นักเรียนจำนวนมากกว่า 1.5 พันล้านคน หรือมากกว่า 90% ของนักเรียนทั้งหมดในโลกได้รับผลกระทบถึงกระบวนการเรียนรู้และบางส่วนยังประสบปัญหาเรื่องการเข้าถึงเทคโนโลยี ส่งผลต่อการเรียนรู้โดยวิกฤตโควิด – 19 ซ้ำให้เห็นว่าทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญมาก ทั้งการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ (Adaptability) ความเข้าใจผู้อื่นมี global mindset มองตัวเองเป็นพลเมืองโลก และมองผู้อื่นด้วยความเชื่อมโยงกันมีความสามารถในการแก้สถานการณ์เวลาเจอเหตุการณ์อย่างกระทันหัน รวมถึงเรื่องความรู้ใหม่ ๆ เช่น ทักษะด้านดิจิทัล (Digital literacy) หรือการเงิน (Financial literacy) รวมทั้งทักษะการจัดการตัวเอง ภาวะผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเหล่านี้ล้วนนำไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

“การแก้ปัญหา” เป็นสมรรถนะหนึ่งที่ต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อยกระดับผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีศักยภาพเป็นเมืองที่ดีของสังคม “ทักษะในการแก้ปัญหาโดยผู้เรียน” นั้นต้องสามารถสร้างทางเลือกในการแก้ปัญหาและเลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง อันจะนำมาสู่การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้กล่าวถึงความหมายของความสามารถในการแก้ปัญหาไว้ว่า หากบุคคลพบปัญหาอุปสรรคแล้วสามารถใช้ความรู้ ความคิดหรือประสบการณ์เดิมที่มาประยุกต์ใช้ในการพิจารณาไตร่ตรองปัญหา เพื่อตัดสินใจในการหาทางเลือกหรือทางออกของปัญหาที่เหมาะสมที่สุด โดยความสามารถในการคิดแก้ปัญหานั้นจะต้องคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมไปด้วยกันจึงแสดงให้เห็นว่าความสามารถในการแก้ปัญหาจะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการสร้างคุณลักษณะ “ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม” ดังนั้น “ความรับผิดชอบต่อสังคม” จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องปลูกฝังไปพร้อม ๆ กับความสามารถในการแก้ปัญหา เพราะทุกครั้งที่ตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ จะต้องมีความรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้น

กิจกรรมการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้สถานการณ์ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา โดยนำความรู้เดิมหรือความรู้เบื้องต้นมาประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบ เริ่มจากขั้นการกำหนดปัญหา เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนเกิดความสนใจ กระตุ้นให้อยากแสวงหาความรู้ ค้นหาคำตอบและมองเห็นปัญหาร่วมกัน จากนั้นเป็นขั้นการทำความเข้าใจกับปัญหา เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนทำความเข้าใจปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ จนสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ จากนั้นเป็นขั้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย สุดท้ายเป็นขั้นการสรุปและประเมินคำตอบโดยผู้เรียนประเมินว่าข้อมูลที่หามาได้นั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงไร แล้วร่วมกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหา โดยสอดคล้องกับวิชุดา วงศ์เจริญ (2561) ที่ให้ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนที่ใช้ปัญหาเป็นฐานได้นั้น ผู้เรียนต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญในการรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้นแนวคิดในการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อ

ต่อสังคม จึงมีความสัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เผชิญหน้ากับปัญหาที่อยู่ในชีวิตประจำวัน เพื่อเข้าใจปัญหาและเสนอทางออกของปัญหาที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยการศึกษาค้นคว้าหาทางแก้ปัญหาาร่วมกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

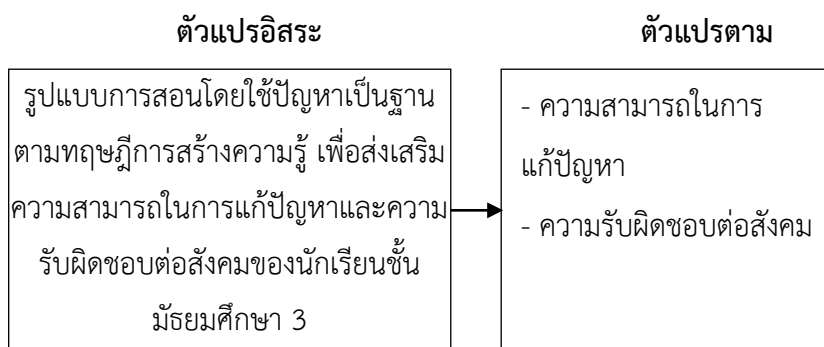
1. ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. สร้างรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3
3. ทดลองใช้รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3
4. ประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3

สมมติฐานการวิจัย

1. รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 ได้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 อยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ร่วมกับการออกแบบเชิงระบบตามแนวคิด ADDIE Model (Kruse. 2007, p.1) และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ด้วยการศึกษาวិธีการเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) เสริมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) และประยุกต์ใช้แผนการทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน The One Group Pretest-Posttest Design (มาเรียม นิลพันธ์, 2555, น. 144)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองพัทยา 8 (พัทธยานุกูล) สังกัดเมืองพัทยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 158 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเมืองพัทยา 8 (พัทธยานุกูล) สังกัดเมืองพัทยา จำนวน 32 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา
2. แผนการจัดการเรียนรู้ฯ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา
4. แบบวัดพฤติกรรมการรับผิดชอบต่องาน
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่องานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบ่งออกเป็น 2 วิธี 1) ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต และการทดลอง 2) ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการสอนวิชาสังคม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่สอนแบบบรรยายเนื้อหาตามหนังสือ ขาดเทคนิคและวิธีการสอนแบบใหม่ๆ ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการ

เรียนรู้ นักเรียนขาดการวิเคราะห์ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่มีโอกาสฝึกแก้ปัญหาในห้องเรียน ขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายที่ต้องท่องจำในเนื้อหาวิชาที่หลากหลายหมวดหลายสาขา และเนื้อหาสาระในบทเรียนบางอย่างก็ไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงมีการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. ผลการพัฒนา รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการสอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 คิดค้นปัญหา ขั้นที่ 2 นำพาเข้าใจ ขั้นที่ 3 ใส่ใจเคร่งครัด ขั้นที่ 4 ร่วมจัดกติกา ขั้นที่ 5 พาสู่กิจกรรม ขั้นที่ 6 นำเสนอผลงาน และขั้นที่ 7 สืบสานประเมินค่า และการวัดผลประเมินผล

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคม หลังการใช้รูปแบบฯ สูงกว่า ก่อนใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การประเมินรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคการสอนวิชาสังคมศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่สอนเนื้อหาตามหนังสือ โดยสอนแบบบรรยาย ขาดเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ขาดการสอนให้วิเคราะห์ จึงทำให้นักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ขาดการฝึกฝนการแก้ปัญหาในห้องเรียน นักเรียนจึงไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากนัก เกิดความเบื่อหน่ายในการท่องจำ และนักเรียนยังมีแนวความคิดว่าเนื้อหาสาระบางอย่างไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างรู้นั้น ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาและมีความรับผิดชอบต่อสังคมได้ เนื่องจากรูปแบบการสอนมีกรอบความคิดทางด้านหลักการ ทฤษฎีความเชื่อต่าง ๆ รวมทั้งวิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ โดยเฉพาะการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้นเป็นการจัดกิจกรรมที่ใช้ปัญหาเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น ต้องการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปแก้ไขข้อสงสัยหรือปัญหาดังกล่าว โดยนักเรียนจะต้องเรียนรู้ คิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับ ประสาทเนืองเฉลิม (2558) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นความเข้าใจในสภาพปัญหาที่แท้จริง เรียนรู้จากการเรียนและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อค้นหาวិธีการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการเรียนรู้มากกว่าความรู้โดยผู้สอน และผู้เรียนร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหา เพื่อนำไปสู่การวางแผน

และลงมือทำเพื่อแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม การเรียนการสอนแบบนี้ตอบสนองต่อธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง ต้องทำความเข้าใจปัญหา ค้นคว้าวิธีการแก้ไขปัญหา พัฒนาแนวความคิด ปรับตัวเพื่อทำงานร่วมกับกลุ่ม นำเสนอความรู้จากสิ่งที่ตนเองค้นพบจากการพัฒนา จนสามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เกิดเป็นคุณลักษณะประจำวันของนักเรียนในที่สุด

2. ผลการสร้างรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ประกอบด้วย หลักการวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการสอน ได้แก่ 1) คิดค้นปัญหา 2) นำพาเข้าใจ 3) ใส่ใจเคร่งครัด 4) ร่วมจัดกติกากิจกรรม 5) พาสู่กิจกรรม 6) นำเสนอผลงาน และ 7) สืบสวนประเมิน การวัดผลและประเมินผล โดยผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารวิชาการ หลักสูตร ทฤษฎี แนวคิดต่าง ๆ รูปแบบการสอน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความรู้ ทั้งนี้เป็นการส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหา และความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับทศนา แชมมณี (2560, น. 137 – 138) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้น “ปัญหา” จะเป็นเครื่องมือช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย ซึ่งผู้สอนจะให้นักเรียนเผชิญปัญหา ฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาพร้อมกัน จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในปัญหานั้น ๆ อย่างชัดเจน เห็นทางเลือกในการแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย เกิดความใฝ่รู้ เกิดทักษะกระบวนการคิด และกระบวนการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เรียนรู้จนเกิดเป็นจิตสำนึกในการยึดถือปฏิบัติและใช้ชีวิตประจำวันได้ และยังสอดคล้องกับอัมพร ม้าคนอง (2559, น. 74) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนรู้จากกระบวนการทำงานที่มุ่งการทำความเข้าใจและแก้ปัญหา โดยผู้สอนนำเสนอสถานการณ์หรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนอภิปราย ค้นคว้า แสวงหาข้อมูลและตัดสินใจแก้ปัญหา

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลังการใช้รูปแบบฯ นักเรียนสามารถแก้ปัญหาและมีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้นกว่าก่อนใช้รูปแบบฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากกิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ค้นคว้าหาความรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับอรณิชา คงอยู่ (2563) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า หลังใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาวิชาสุขศึกษาสูงขึ้นกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากรูปแบบการสอนตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายในการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นสนใจในการค้นคว้าหาความรู้ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาและหาคำตอบจากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งใกล้ตัวนักเรียน เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เมื่อเรียนรู้ไปแล้วนักเรียนสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง สอดคล้องกับชวัลกร วิทยาพนิช (2560) ได้พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน วิชาเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุบลวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มุ่งสร้างประสบการณ์ตรง จำต้องให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ฝึกทักษะการคิด การแก้ปัญหา การวางแผน และตรวจสอบ ซึ่งกล่าวได้ว่า “ภาระงานที่ท้าทาย” จะช่วยให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาและสามารถนำไปเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติในสังคมได้

2. การเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นวิธีหนึ่งที่อาศัยหลักการของการเรียนรู้แบบชี้นำตนเอง และเมื่อมาประยุกต์ใช้กับการสอนผ่านระบบออนไลน์ในบริบทสังคมที่มีการระบาดของโควิด 19 ซึ่งทำให้สามารถติดตามและกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนได้ง่าย และสะดวกขึ้น ช่วยพัฒนาการเรียนรู้โดยการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกัน นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

3. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ครูผู้สอนจะต้องมีทักษะที่หลากหลาย มีความรอบรู้ เข้าใจในเนื้อหาวิชาหรือปัญหานั้น ๆ เพื่อจะได้ให้ข้อชี้แนะ ตรวจสอบหรือประเมินคำตอบ การแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ว่าถูกต้องหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงเหตุและผลเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. พัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามทฤษฎีการสร้างความรู้ในสาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนคิดเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ศึกษาตัวแปรอื่นที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เช่น สมรรถนะสำคัญของความสามารถในการสื่อสารและการเจรจาต่อรอง

3. นำรูปแบบการสอน ทฤษฎีการสร้างความรู้ ไปศึกษาวิจัยกับเนื้อหาสาระอื่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อให้ทราบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาใดมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

- ชวัลกร วิทยาพนิช. (2560). *การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาเศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุบลวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.*
- ทิตนา แคมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2558). *การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.*
- วิชุดา วงศ์เจริญ. (2561). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคโนโลยีเสมือนจริง เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.*
- อรณิชชา คงอยู่. (2563). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาวิชาสุข คีศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครสวรรค์.*

Translated Thai References

- Ministry of Education. (2017). *Metrics and Core Curriculum Social Studies, Religion and Culture Learning Subject Group (Updated Edition 2017) according to Basic Education Core Curriculum 2008.* Bangkok: Ministry of Education, Thailand. [in Thai]
- Witthayaphanit, C. (2017). *The Development of Problem-Solving Skills Using Problem-Based Learning of Economics for Grade Six Students at Ubonwitthayakom School, Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area 1.* Master of Education Degree in Educational. Ratchathani: Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand. [in Thai]
- Khammanee, T. (2017). *Pedagogical Sciences : Knowledge for effective organization of learning processes.* Bangkok: Chulalongkorn University Press, Thailand. [in Thai]
- Nuangchalerm, P. (2015). *21st Century Teaching and Learning in Science.* Bangkok: Chulalongkorn University Press, Thailand. [in Thai]
- Wangcharoen, W. (2019). *Learning Provision Using Problem-Based Learning with Augmented Reality Technology to Develop Analytical and Problem Solving Thinking Skills for Mathayom Suksa IV Students.* Thesis Master of Education. Bangkok: Dhurakij Pundit University, Thailand. [in Thai]

Khongyou, O. (2020). *The Effects of Problem-based Learning on Problem Solving Abilities in Health Study of Prathomsuksa 5 Students*. Master of Education. Nakhon Sawan: Nakhon Sawan Rajabhat University, Thailand. [in Thai]

รายงานการพัฒนาแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิด
สร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS
Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

The develop a teaching and learning model based on the constructivist
theory that promotes creative thinking by integrating local wisdom on the
topic of "Pure to Increase Career by the Sufficiency Way" (CEEDS Model)
for students in Mathayomsuksa 5

อุษณา ป้อมลิขิตกุล¹

Ausana Pomlikitkul¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์
ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS
Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ
ของรูปแบบการเรียนการสอน 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของรูปแบบการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้
คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 25 คน ที่ได้มาจาก Purposive Sampling ภาคเรียนที่ 2
ประจำปีการศึกษา 2563 โรงเรียนดงดาวแจ้งพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม เครื่องมือที่ใช้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติ
วิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ฯ จำนวน 5 แผน พร้อมชุดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการเรียนรู้รวมทั้ง 20
ชั่วโมง 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการ
เรียนการสอนฯ จำนวน 30 ข้อ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการ
เรียนการสอนฯ จำนวน 15 ข้อ การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ทดสอบก่อนเรียน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนที่นักเรียนจะเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ฯ 2) ตรวจสอบให้คะแนน
และนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) ทำการทดลองโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน
ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ฯ จำนวน 20 ชั่วโมงตามแผนการจัดการเรียนรู้
จำนวน 5 แผน 4) ทำการทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กระบวนการปฏิบัติตามแผนการจัดการ
เรียนรู้จำนวน 20 ชั่วโมงแล้วนำผลการทดสอบมาเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและ
หลังจากการเรียน และวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์

¹ ครู โรงเรียนดงดาวแจ้งพัฒนศึกษา, Teacher at Dong Dao Chaeng Phatthana Suksa School

ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ ฯ 5) นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 1 ฉบับ รวม 15 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที สถิติที่ใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 ชั้น ได้แก่ (1) ชั้นกระตุ้นความรู้ (2) ชั้นขยายความรู้ (3) ชั้นปรับสมดุลทางปัญญา (4) ชั้นพัฒนาโดยใช้การคิดสร้างสรรค์และ (5) ชั้นการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ พบว่าคะแนนสอบของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพัฒนาการเรียนการสอนฯ ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ค่าเฉลี่ยของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ / การคิดสร้างสรรค์ / บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น / เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to develop a teaching and learning model based on the constructivist theory that promotes creative thinking by integrating local wisdom on the topic of "Pure to Increase Career by the Sufficiency Way" (CEEDS Model). learning subject group for students in Mathayomsuksa 5 2) to study the effectiveness of CEEDS Model 3) to assess the satisfaction of the CEEDS Model. The target group used in the research is a total of 25 Mathayomsuksa 5 students obtained from purposive Sampling, semester 2 of the academic year 2020, Dong Dao Chaeng Phatthana Suksa School, under the Office of Secondary Education Service Area Nakhon Phanom. The Research instruments consist of 1) The learning management plan according to the CEEDS Model consisted of 5 plans, together with a learning package total of 20 hours of knowledge in each learning plan 2) A 30-item pre- and post-study achievement test of students using the CEEDS Model 3) a questionnaire for assessing students' satisfaction towards learning the learning was conducted according to the CEEDS Model of 15 items. The data were analyzed by finding the percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results showed that 1) The developed CEEDS Model consists of 5 stages: (1) C: cognitive conflict stage (2) E: expand cognitive structure stage (3) E: enhance extension of

cognitive balance stage (4) D: Development and (5) S: Sufficiency Economy 2) Comparison of academic achievement before and after learning of the students who studied using the instructional model, it was found that the test scores of the students after school were significantly higher than the threshold at the .05 level, and 3) The results of the study on the satisfaction of students towards the development of the teaching and learning model as a whole were at the highest level, with a mean of 4.53 and a mean of a standard deviation of 0.30.

Keywords : teaching and learning model based on constructivist theory / creative thinking / integrating local wisdom / Pure to Increase Career by the Sufficiency Way

บทนำ

ในยุคศตวรรษที่ 21 เมื่อองค์ความรู้ของโลกขยายขอบเขตเพิ่มพูนแบบเท่าทวีคูณ ประกอบกับประสิทธิภาพของเทคโนโลยีสามารถทำให้ผู้คนเข้าถึงความรู้เหล่านั้นได้ในเวลาเพียงลัดมือเดียว โลกแห่งการศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก การศึกษาที่ยอมรับกันว่าเป็นการสร้างความรู้ ความสามารถและพัฒนาศักยภาพของคน ได้แก่การศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ซึ่งในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มนำแนวคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มาใช้เป็นพื้นฐานด้านการพัฒนาการศึกษาไทย โดยกำหนดเป็นจุดเน้นของการพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21

เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้อย่างยั่งยืนและการเรียนรู้ตลอดชีวิตเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผู้เรียนจะไม่เพียงแต่รับข้อมูลความรู้เท่านั้น ประสบการณ์ ความเชื่อ อาจกล่าวได้ว่าผู้เรียนจะไม่เพียงแต่รับข้อมูล ความรู้เท่านั้น แต่จะต้องจัดกระทำข้อมูล ความรู้ หรือประสบการณ์ต่าง ๆ และสร้างความหมายหรือสร้างความรู้ขึ้นมาด้วยตนเองอันจะนำไปสู่ทักษะความรู้และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง (Constructionism Theory) เชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างผลผลิตที่มีความหมายและตรงตามความสนใจ โดยในขณะที่ผู้เรียนสร้างของบางสิ่งบางอย่างออกมาเป็นผลผลิตนั้นผู้เรียนจะสร้างความรู้ขึ้นมาด้วย และความรู้ใหม่นี้จะช่วยให้ผู้เรียนนำไปสร้างสิ่งต่าง ๆ ที่มีความซับซ้อนมากขึ้นได้ (บุปผชาติ ทัททิกรณ์, 2546) อันจะเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการเรียนรู้ นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นคนเก่งคนดีและเรียนรู้ด้วยความสุข และการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีความสอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนสอนในรายวิชาซีพของสาขาวิชาเทคโนโลยีมีเดีย คือ การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน (Project-Based Learning) โดยมีลักษณะของการจัดกระบวนการเรียน การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ฝึกการวางแผนการดำเนินงาน การลงมือ

ปฏิบัติงานตามแผน มีการสรุปผลการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ และได้เรียนรู้อย่างมีความสุข การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นการลงมือปฏิบัติงาน ในสภาพจริงนอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการยังมีความสำคัญในการเตรียมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตที่ต้องการผู้ปฏิบัติงานที่มีทักษะในการทำงาน 3 ด้าน คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพราะในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการนั้นสมาชิกในกลุ่มจะต้องร่วมมือกันทั้งในด้านทักษะความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล มาใช้ร่วมกันในการทำงาน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการติดต่อสื่อสารปฏิสัมพันธ์กัน โดยตรงและต่อเนื่องในทุกขั้นตอนของการทำโครงการ ซึ่งจะทำให้สมาชิกในกลุ่มรู้สึกว่าคุณค่ามีความสำคัญต่อการทำงานของกลุ่ม

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพ็ชรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน โดยนำมาใช้ในการเรียนในรายวิชาโครงการงานอาชีพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพได้ เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ตลอดจนการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันและอนาคตได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพ็ชรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพ็ชรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพ็ชรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 25 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนดงดาว แจ้จ่มพัฒนาศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 แผน พร้อมชุดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการเรียนรู้รวมทั้งหมด 20 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง จำนวน 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนที่นักเรียนจะเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง

เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2. ตรวจสอบให้คะแนนและนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ทำการทดลอง โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 ชั่วโมงตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน

4. ทำการทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อนักเรียนเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 20 ชั่วโมงแล้วนำผลการทดสอบมาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังจากการเรียน และวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

5. นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ฉบับ รวม 15 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการหาสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity)
5. ค่าความยาก (P) ของข้อสอบ
6. ค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบเป็นรายข้อ
7. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
8. การทดสอบค่าที (t-test dependent)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการพัฒนาแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1.1 หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยประสบการณ์และโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม ความสนใจและแรงจูงใจภายในตนเองเป็นจุดเริ่มต้น ครูมีหน้าที่จัดการให้นักเรียนได้ปรับขยายโครงสร้างทางปัญญาของนักเรียน

1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มุ่งเน้นเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะอาชีพโดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน และสะเต็มศึกษา (STEAM Education)

1.3 เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 ชั้น ได้แก่ 1) ชั้นกระตุ้นความรู้ 2) ชั้นขยายความรู้ 3) ชั้นปรับสมดุล ทางปัญญา 4) ชั้นพัฒนา โดยใช้การคิดสร้างสรรค์ และ 5) ชั้นบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และในระหว่างการดำเนินกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบ ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน และสะเต็มศึกษา (STEAM Education) ใช้แบบประเมินโครงงาน การสังเกตการณ์แสดงออกเป็นรายบุคคล การนำเสนอผลงาน เพื่อประเมินการเกิดหรือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางปัญญา แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 9.89 และ 26.54 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบของผู้เรียน หลังเรียนพบว่า คะแนนสอบของผู้เรียน หลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ค่าเฉลี่ยของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30 โดยที่รายการที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ข้อ 6 รูปแบบการเรียนการสอนนี้สามารถทำให้นักเรียน คิดริเริ่มสิ่งแปลกใหม่ได้ และข้อ 13 รูปแบบการเรียนการสอนนี้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (= 4.64, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ ข้อ 12 กิจกรรมการเรียนการสอนสามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน (= 4.61, S.D. = 0.50) และรายการที่มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ข้อ 9 รูปแบบการเรียนการสอนนี้ทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น (= 4.36, S.D. = 0.49)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการใช้รูปแบบ พบว่า

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี แล้วนำมาวิเคราะห์หลักสูตร และจัดหน่วยการเรียนรู้ จากนั้นเขียนจุดประสงค์รายวิชาตามโครงสร้างของคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ใช้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความรู้ ครูผู้สอนเสนอสถานการณ์ที่เป็นปัญหา กระตุ้นให้นักเรียนเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพในชุมชน ระดมสมองสร้างทางเลือกที่เป็นไปได้ เปรียบเทียบคำตอบ โดยการตั้งคำถาม ให้นักเรียนเขียนปัญหาที่พบในการประกอบอาชีพของผู้ปกครองหรือชุมชน การวิเคราะห์ SWOT เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองและท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับสุมาลี ชัยเจริญ (2547) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยมีผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ ความเข้าใจเดิมที่มีมาก่อน โดยพยายามนำความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ตนพบเห็นมาสร้างเป็นโครงสร้างทางปัญญานี้จะประกอบด้วย ความหมายของสิ่งต่างๆ ที่ใช้ภาษาหรือเกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือสิ่งที่แต่ละบุคคลมีประสบการณ์หรือเหตุการณ์ อาจเป็นความเข้าใจ หรือความรู้ของแต่ละบุคคล

ขั้นที่ 2 ขยายความรู้ ให้นักเรียนระดมสมองหาแนวทางแก้ปัญหาการประกอบอาชีพที่เกิดในชุมชน การแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ ศึกษาแนวทางการประกอบอาชีพ จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย สอดคล้องกับหลักการดำเนินงานตามศาสตร์พระราชา คือ เข้าใจ ได้แก่ 1) การใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว ค้นคว้าหาข้อมูลการประกอบอาชีพ Internet 2) การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำรวจข้อมูลการประกอบอาชีพในชุมชนภูมิปัญญาในท้องถิ่น 3) การวิเคราะห์และวิจัย นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจในการทำโครงการอาชีพ และ 4) การทดลองจนได้ผลจริง ลงมือปฏิบัติฝึกทักษะการประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ

ขั้นที่ 3 ปรับปรุงพัฒนาทางปัญญา นักเรียนศึกษาเรียนรู้ ฝึกฝน พัฒนาทักษะการประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน การจัดทำผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย พัฒนาทักษะการประกอบธุรกิจ เป็นไปตามแนวคิดของ Lev Vygotsky ซึ่งเชื่อว่าวัฒนธรรมจะเป็นเครื่องมือทางปัญญาที่จำเป็นสำหรับการพัฒนา รูปแบบและคุณภาพของเครื่องมือ ดังกล่าวได้มีการกำหนดรูปแบบและอัตราการพัฒนามากกว่าที่กำหนดไว้ในทฤษฎีของเพียเจต์โดย เชื่อว่าผู้ใหญ่หรือผู้ที่มีความอาวุโส เช่น พ่อแม่ และครู จะเป็นเพื่อนำสำหรับเครื่องมือทางวัฒนธรรม ผู้เรียน รวมถึงภาษา เครื่องมือทางวัฒนธรรมเหล่านี้ ได้แก่ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม บริบททางสังคมและภาษาทุกวันนี้นำรวมถึงการเข้าถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และสอดคล้องกับหลักการดำเนินงานตามศาสตร์พระราชา คือ เข้าใจ ได้แก่ 1) ระเบิดจากข้างใน นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ด้วยตนเอง บนพื้นฐานของความพอเพียงอย่างยั่งยืน มีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน โดยการนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้อย่างสร้างสรรค์ 2) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อกำหนดทางเลือกในอาชีพสำหรับการจัดทำโครงการ พิจารณาวิเคราะห์ทุกด้าน สร้างทางเลือก แล้วประเมินตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสม และ 3) นักเรียนสามารถสร้างปัญญา ศึกษาเรียนรู้และฝึกทักษะการประกอบอาชีพจากปราชญ์ชาวบ้านในชุมชน นำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาโดยใช้การคิดสร้างสรรค์ นักเรียนได้รับการปรับเปลี่ยนแนวความคิดโดยดูจากความรู้พื้นฐานเดิมที่ถูกดึงออกมาในขั้นแรก ผ่านกระบวนการสร้างความขัดแย้งทางปัญญา และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม คือ การเข้ากลุ่ม หรือการร่วมอภิปรายกลุ่ม ผลที่ได้คือโครงสร้างทางปัญญาที่นักเรียนสร้างขึ้นใหม่เอง การนำความรู้ที่ได้มาออกแบบ พัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ การคิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดริเริ่ม และคิดละเอียดลออ นำไปสู่การ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น” สอดคล้องกับหลักการดำเนินงานตามศาสตร์พระราชา คือ พัฒนา ได้แก่ 1) เริ่มต้นด้วยตนเอง มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ที่จะพัฒนาทักษะอาชีพ 2) พึ่งพาตนเองได้ การนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาสร้างอาชีพบนพื้นฐานของความพอเพียง 3) ต้นแบบเผยแพร่ความรู้ จัดทำเอกสารโครงการอาชีพเผยแพร่ให้ความรู้ แก่บุคคลทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี ชัยเจริญ (2547) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Social constructivism เน้นกระบวนการ มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้เรียนและสภาพบริบท โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรียนรู้แบบร่วมมือกันในการแก้ปัญหา จึงเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ลักษณะการจัดการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ ควรมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้ 1) มีการเรียนรู้อย่างตื่นตัว การเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์เป็น

กระบวนการในการพัฒนาความสามารถในการเข้าใจตนเอง ผู้เรียนสามารถสร้างคิดรวบยอดและขยายความรู้ที่ได้ตามสภาพบริบทเฉพาะของตนเอง 2) การเรียนรู้ตามสถานการณ์ที่เหมาะสม การเรียนรู้จะไม่แยกความรู้ออกจากบริบทของผู้เรียน 3) ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติการเรียนรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง สร้างความหมายจากประสบการณ์เดิมของตนเอง และทำการตีความ และขยายความรู้ด้วยตนเอง 4) การสร้างความรู้ใหม่อาศัยพื้นฐานจากประสบการณ์เดิมและความเข้าใจของผู้เรียน โดยการนำประสบการณ์ใหม่ มาเปรียบเทียบกับประสบการณ์ที่ผู้เรียนมีอยู่ของตนเองและพยายาม หาความสอดคล้องระหว่างประสบการณ์เดิมที่มีอยู่กับประสบการณ์ใหม่ 5) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการสร้างความรู้ของผู้เรียน การสนทนากันระหว่างผู้เรียนจะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีการตรวจสอบและการกลั่นกรองความเข้าใจของตนเอง และการได้รับข้อเสนอแนะที่ทำให้เกิดมุมมองที่หลากหลาย และเกิดการต่อรองทางด้านความคิด

ขั้นที่ 5 ขั้นบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการสร้างความตระหนักในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ด้วยตนเองบนพื้นฐานความพอเพียงอย่างยั่งยืน การมีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมโดยเห็นว่ามีความสำคัญที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ใหม่ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อสรุป เพื่อแก้ปัญหา เพื่อพัฒนา หรือเพื่อประยุกต์ใช้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 9.89 และ 26.54 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบของผู้เรียน หลังเรียนพบว่า คะแนนสอบของผู้เรียน หลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การที่นักเรียนได้เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนต้องสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ด้วยการเชื่อมโยงประสบการณ์ที่มีอยู่แล้วกับความรู้ใหม่ นักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและร่วมกันแก้ปัญหา แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีการทำงานร่วมกัน ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้เริ่มและเลือกเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามความสนใจและระดับความสามารถของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ และสามารถเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ มาใช้แก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม จนสามารถจัดทำโครงงานอาชีพได้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งประสบการณ์ ในการแก้ปัญหาจะช่วยพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ในการศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลฉัตร กล่อมอิม (2557) ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ด้วยการช่วยเสริมศักยภาพเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ด้วยการช่วยเสริมศักยภาพเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีชื่อ

ว่า UCDDE MODEL มีกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นการทำความเข้าใจปัญหา 2) ขั้นการสร้างตัวแทนของปัญหา 3) ขั้นวางแผนการแก้ปัญหา 4) ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมการแก้ปัญหา 5) ขั้นการประเมินผลการแก้ปัญหา ผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น พบว่า 1) นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหาลงเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ด้านการแก้ปัญหาลงเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนมีพฤติกรรมการแก้ปัญหาวางคณิตศาสตร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการช่วยเสริมศักยภาพทำให้นักเรียนมีการพัฒนาการด้านทักษะการแก้ปัญหาวางคณิตศาสตร์สูงขึ้นอย่างเป็นลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญาวีร์ ชายเรียน (2559) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวทฤษฎีคอนสตรัค - ดิวิสต์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบที่พัฒนาขึ้น คือ รูปแบบการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคดิวิสต์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียน การสอน การวัดและประเมินผล กิจกรรมการเรียนการสอนมี 5 ขั้น (5S-MODEL) คือ ขั้นเชื่อมโยงและระบุปัญหาให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา ขั้นกำหนดกรอบแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ด้วยการไตร่ตรอง ขั้นศึกษาค้นคว้าและลงมือแก้ปัญหาตามแนวทางแก้ปัญหา ขั้นสรุปโครงสร้างใหม่ทางปัญญาและประเมินคำตอบ และขั้นนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่า 1) ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนก่อนเรียนภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี และหลังเรียนภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก 2) นักเรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนดงดาวแจ้ง - พัฒนศึกษา ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคดิวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาพรวมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ค่าเฉลี่ยของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30 โดยที่รายการที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ข้อ 6 รูปแบบการเรียนการสอนนี้สามารถทำให้นักเรียน คิดริเริ่มสิ่งแปลกใหม่ได้ และข้อ 13 รูปแบบการเรียน การสอนนี้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (= 4.64, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ ข้อ 12 กิจกรรมการเรียนการสอนสามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน (= 4.61, S.D. = 0.50) และรายการที่มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ข้อ 9 รูปแบบการเรียนการสอนนี้ทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น (= 4.36, S.D. = 0.49) ที่เป็นเช่นนี้เพราะรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคดิวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มุ่งเน้นให้ทุกคนได้มีโอกาสในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มกำลังความสามารถ รวมทั้งในระหว่างการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน ครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือแนะนำให้อธิบายเนื้อหาในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกละเมียดใจ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีความรู้ในสาระอื่น ๆ ที่นำมาบูรณาการ การเรียนเข้ากับวิชาโครงการงานอาชีพของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการฝึกทักษะอาชีพ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ควรนำแนวทางการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่อง

1.2 เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำมาแก้ปัญหาที่เกิดจากการค้นพบด้วยตนเอง โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนบูรณาการกับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ในปีการศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ความรู้ความเข้าใจหลังเรียนของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน โดยหลังเรียน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น แสดงว่า รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เหมาะกับการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพสอนครูควรศึกษาขั้นตอนให้ละเอียด และควรปฏิบัติตามที่กำหนดไว้

2.2 จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก

ที่สุด ในการสอนแต่ละครั้ง ครูควรเตรียมแหล่งข้อมูลความรู้ให้แก่ผู้เรียน ทั้งอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน แบบทดสอบ หรือแบบประเมินในการสอนแต่ละครั้งให้พร้อม เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองได้ตามต้องการ ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จริง เพื่อความสะดวกและให้เกิดผลตามสภาพความเป็นจริง การจัดกลุ่มนักเรียนควรเป็นกลุ่มละความสามารถ มีทั้งเก่ง ปานกลาง อ่อน เพื่อให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนที่เรียนอ่อนจะได้พัฒนาตนเอง ตามศักยภาพส่วนนักเรียนที่เรียนเก่งก็จะได้เพิ่มทักษะโดยการอธิบายหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับเพื่อนในกลุ่มได้อีกด้วย

2.3 จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความสนใจรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดังนั้น การที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีผลการเรียนรู้ที่ดีและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ครูผู้สอน ควรสอดแทรกภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีในชุมชนในการนำมาพัฒนาทักษะอาชีพ ฝึกให้นักเรียนแต่ละคนปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองในการทำงานในกลุ่มให้สามารถแสดงความคิดเห็น สามารถอภิปรายร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ได้ นอกจากนี้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ควรจำกัดเวลามากเกินไป ควรมีการยืดหยุ่นตามความเหมาะสม และส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกล้าแสดงออกเพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มความสามารถและมีความสุข

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไปใช้ในการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการสอนโดยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เพียรเพิ่มอาชีพตามวิถีพอเพียง (CEEDS Model) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับรูปแบบการเรียนการสอนอื่น ๆ เพื่อดูความแตกต่าง

เอกสารอ้างอิง

กัญญาวีร์ ชายเรียน สุริศักดิ์ ประสานพันธ์ และ วาริรัตน์ แก้วอุไร (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาโดยใช้ปัญหาเป็นฐานตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. 5(2), 18-32.

สุมาลี ชัยเจริญ. (2547). การพัฒนารูปแบบการสร้างความรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ. งานประชุมวิชาการ การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์. กรุงเทพฯ 19-20 กรกฎาคม 2547

การศึกษาความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในสถานการณ์โควิด-19

A study of the opinions on the mathematical learning activity sets
during the COVID-19 pandemic

ภัทรพงศ์ กุลสีดา¹, อาริยา สุริยนต์¹, วิจิตรา โสเพ็ง¹ และชมพู่ ลุนศักดิ์¹

Phattaraphong Kunseeda¹, Ariya Suriyon¹, Wijitra Sopheng¹ and Chompoo Lunsak¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบไปด้วย ครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เวลาและชั่วโมง และแบบสำรวจความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสำรวจสำรวจความคิดเห็นของครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในสถานการณ์โควิด-19 ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชั้นเรียนที่เน้นการเรียนรู้แบบผสมผสาน BLC Model (Blended Learning Classroom Model) (ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์, 2563; 2564)

ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล สำหรับครูและผู้อำนวยการโรงเรียน พบว่า มีความความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคลมากที่สุด ที่ระดับคะแนน 4.48 2) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล สำหรับนักเรียน พบว่า มีความความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคลมากที่สุด ที่ระดับคะแนน 3.88 3) แบบประเมินการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อการเรียน สามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหา และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรม/ การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์/ ความคิดเห็น

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the opinions on the mathematical learning activity sets during the COVID-19 pandemic of teacher, school principal, grade 3 students and their parents. The sample group used consisted of teacher, school principal, grade 3 students and their parent. Data were collected by using mathematical learning activity sets in learning unit time and hour and an opinion survey on the mathematical learning activity sets during the COVID-19 pandemic in classroom using Blended Learning Classroom Model (BLC).

The results showed that 1) assessment of opinions with learning activities for teachers and school principal, it was found that they were most satisfied with the individual learning activities at a score of 4.48, 2) assessment of satisfaction with individual learning activities for students, it was found that they were highly satisfied with the individual learning activities at a score of 3.88, and 3) the assessment of the parent's participation in individual learning activities found that the learning activity sets was useful for learning, can apply knowledge to solve problems and can be applied in daily life.

Keywords: Activity Sets/ Mathematical Learning Activity/ Opinions

บทนำ

การระบาดของโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้สอนต้องมีการปรับตัวในการเรียนการสอนจากการเรียนในห้องเรียนเป็นการสอนออนไลน์ (สิริพร อินทสนธิ, 2563) เนื่องจากสถานศึกษาต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างเร่งด่วนในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูมาเป็นแบบออนไลน์เพื่อลดการเผชิญหน้ากัน โดยให้มีการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 100% โดยงดเดินทางมาเรียน งดการรวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก งดกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรมที่จัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนมาเป็นแบบออนไลน์ โดยนักเรียนต้องสามารถเรียนได้ในทุก ๆ ที่ และการเรียนรู้ยังคงต้องดำเนินต่อไปแม้ว่านักเรียนไม่สามารถไปโรงเรียนได้ตามปกติ (มนธิชา ทองหัตถา, 2564)

ทั้งนี้โรงเรียนบ้านดอนแดงเจริญทอง จังหวัดนครพนม ได้รับคำสั่งให้ปิดสถานศึกษาชั่วคราวและให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามตารางปกติ โดยประยุกต์ไปตามความถนัดและความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนและนักเรียน เช่น การเรียนแบบ On-Air ผ่านระบบมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ DLTV, การเรียนแบบ Online ครูผู้สอนทำการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์, การเรียนแบบ On-demand ผ่านระบบแอปพลิเคชัน และการเรียนแบบ On-hand ครูผู้สอนเดินทางไปแจกเอกสารใบงานให้กับนักเรียนที่บ้าน ซึ่งจากการสำรวจความพร้อมต่าง ๆ รวมไปถึงทางอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ การเรียนแบบ On-hand เป็นรูปแบบหนึ่งที่มีความเหมาะสมกับนักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน

จากสถานการณ์ข้างต้นนั้น ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ประจำสาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ซึ่งได้มีการดำเนินงานร่วมกับโรงเรียนบ้านดอนแดงเจริญทองในการพัฒนาชั้นเรียนคณิตศาสตร์ในระยะยาว จึงสนใจที่จะออกแบบชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในสถานการณ์โควิด-19 เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสถานการณ์โควิด-19 และสำรวจระดับความพึงพอใจและความคิดเห็นของครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในสถานการณ์โควิด-19 และนำองค์ความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในสถานการณ์โควิด-19

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในสถานการณ์โควิด-19 โดยชั้นเรียนคณิตศาสตร์ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วัตกรรมการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study) และวิธีการแบบเปิด (Open approach) เป็นชั้นเรียนที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหา (Problem solving classroom) ที่ใช้วิธีการแบบเปิดในฐานะแนวทางการสอน ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การนำเสนอปัญหาปลายเปิด (Posing open-ended problem) (2) การเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนผ่านการแก้ปัญหา (Students' self learning through problem solving) (3) การอภิปรายสรุปพร้อมกันทั้งชั้นเรียน (Whole class discussion and comparison) และ (4) การสรุปโดยเชื่อมโยงแนวคิดของนักเรียน (Summarize through connecting students' mathematical ideas emerged in the classroom) (Inprasitha, 2010; 2011)

ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 หลาย ๆ โรงเรียน ต้องปรับการเรียนการสอนจาก On-site มาเป็นรูปแบบออนไลน์ (On-line) หรือ On-hand ซึ่งก็พบปัญหาที่ว่า นักเรียนไม่สามารถเข้าร่วมในทางออนไลน์ได้ทุกคน ทำให้มีการเน้น การจัดการเรียนการสอนไปที่ On-hand หรือการแจกใบงาน แต่เกิดปัญหาในด้านการจัดกิจกรรม ถัดไป เนื่องจากครู ไม่สามารถเข้าถึงการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ครูผู้สอนได้นำการใช้รูปแบบชั้นเรียนที่เน้นการเรียนรู้แบบผสมผสาน BLC Model (Blended Learning Classroom Model) (ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์, 2563; 2564) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และมีการใช้ชุดกิจกรรมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้มีช่วงที่นักเรียนจะได้นำใบงานกลับไปทำที่บ้านและยังได้กลับมาเรียนรู้ ร่วมกันกับเพื่อนที่ห้องเรียนอีกครั้ง โดยมีการแบ่งช่วงตาม BLC Model ดังนี้ ชั้นเรียนแบบเสมือนจริง ชั้นเรียนตามอริยาศัย และชั้นเรียนแบบเผชิญหน้า

วิธีดำเนินการวิจัย

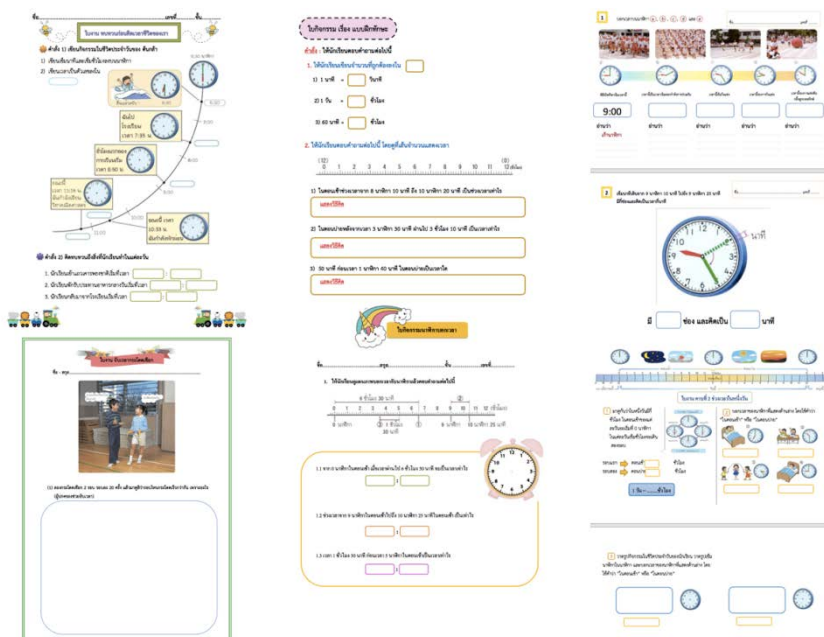
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ใช้กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนแดงเจริญทอง จังหวัดนครพนม โดยสำรวจความคิดเห็นของครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบไปด้วย ครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เวลาและชั่วโมง และแบบสำรวจความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในสถานการณ์โควิด-19

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง จำนวน 7 คาบ ได้แก่

- คาบที่ 1 คาบทบทวน กิจกรรมทบทวนก่อนคิดชีวิตของเรา
- คาบที่ 2 กิจกรรมเวลาพาเพลิน
- คาบที่ 3 กิจกรรมหนึ่งวันธรรมชาติ
- คาบที่ 4 กิจกรรมนาฬิกาบอกเวลา
- คาบที่ 5 กิจกรรมจับเวลากระโดดเชือก
- คาบที่ 6 กิจกรรมตีกติกตอก ๆ เวลาเท่าไรหนะ?
- คาบที่ 7 แบบฝึกขวนคิด คณิตขวนทำ

หนังสือเรียนคณิตศาสตร์ที่เน้นการแก้ปัญหา ชั้น ป.3 เล่ม 1 หน้า 48-56 (Gakko Toshō, 2005)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 3 ชุด จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เลี้ยง เกี่ยวกับองค์ประกอบของการประเมินหลักสูตร คือ ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล วิชาคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง เกี่ยวกับองค์ประกอบของการประเมินหลักสูตร คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล วิชาคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน เกี่ยวกับองค์ประกอบของการประเมินหลักสูตร คือ ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล วิชาคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วยครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในวิชาคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในวิชาคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วยครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้การบรรยายเชิงวิเคราะห์ในการนำเสนอข้อมูล และใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ในการวัดความพึงพอใจนิยมใช้ แบบวัดของลิเคิร์ต (likert's method) 5 ระดับ (5-Point Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยมีช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

1.00 – 1.80	มีความความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคลน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	มีความความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคลน้อย
2.61 – 3.40	มีความความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคลปานกลาง
3.41 – 4.20	มีความความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคลมาก
4.21 – 5.00	มีความความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคลมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

จากการสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในวิชาคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง โดยรูปแบบการวิจัยเป็นแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายเพื่อสำรวจความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมออกเป็นสามกลุ่ม ดังนี้

1. ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล วิชาคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง โดยใช้แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูพี่เลี้ยง โดยมีรายการประเมินต่อชุดกิจกรรมทั้งหมด 10 รายการ คือ

- 1.1 สื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับบทเรียน อยู่ระดับมากที่สุด ที่คะแนน 4.75
- 1.2 ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับบทเรียน อยู่ระดับมากที่สุด ที่คะแนน 4.75
- 1.3 คำชี้แจงในการใช้สื่อมีความชัดเจน อยู่ระดับมากที่สุด ที่คะแนน 4.50
- 1.4 คำสั่งของใบกิจกรรมมีความชัดเจน อยู่ระดับมากที่สุด ที่คะแนน 4.25
- 1.5 สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ อยู่ระดับมากที่สุด ที่คะแนน 5.00
- 1.6 ใบกิจกรรมในแต่ละคาบมีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน อยู่ระดับมากที่สุด ที่คะแนน 5.00
- 1.7 ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน อยู่ระดับมากที่สุด ที่คะแนน 4.75
- 1.8 สามารถทบทวนบทเรียนได้ อยู่ระดับมาก ที่คะแนน 4.00
- 1.9 ทบทวนเนื้อหาบทเรียนเองได้ อยู่ระดับมาก ที่คะแนน 4.00
- 1.10 ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ระดับมากที่สุด ที่คะแนน 4.85

สรุปความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล วิชาคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง โดยใช้แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูพี่เลี้ยง พบว่า มีความความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ระดับคะแนน 4.48

2. ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล วิชาคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง โดยใช้แบบสอบถามสำหรับนักเรียน โดยมีรายการประเมินต่อชุดกิจกรรมทั้งหมด 6 รายการ คือ

- 2.1 ใบกิจกรรมมีความน่าสนใจ อยู่ระดับมาก ที่คะแนน 3.83
- 2.2 ใบกิจกรรมเข้าใจง่าย อยู่ระดับมากที่สุด ที่คะแนน 4.58
- 2.3 ใบกิจกรรมมีสีสันสวยงาม อยู่ระดับมาก ที่คะแนน 3.42
- 2.4 ตัวหนังสืออ่านง่าย ชัดเจน และถูกต้อง อยู่ระดับมาก ที่คะแนน 4.17
- 2.5 นักเรียนได้ลงมือทำและคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง อยู่ระดับมาก ที่คะแนน 3.67
- 2.6 นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ระดับมาก ที่คะแนน

3.58

สรุปความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล วิชาคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง โดยใช้แบบสอบถามสำหรับนักเรียน พบว่า มีความความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้

รายบุคคล อยู่ในระดับมาก ที่ระดับคะแนน 3.88 และรายการคำถามเพิ่มเติมคือ ขณะทำกิจกรรม นักเรียนมีความรู้สึกรู้สึกอย่างไรบ้าง นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า มีความสนุกสนาน ได้ความรู้ มีความตื่นเต้น และอยากเรียนอีก และส่วนใหญ่บอกว่าชอบกิจกรรมกระโดดเชือกจับเวลา

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล วิชาคณิตศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเวลาและชั่วโมง โดยใช้แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง โดยมีรายการประเมินการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อชุดกิจกรรมในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรมที่บ้าน ทั้งหมด 3 รายการคำถาม คือ

3.1 ผู้ปกครองท่านใดเป็นผู้จับเวลาให้นักเรียน พบว่า นักเรียนเมื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่บ้าน ผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมคือ การจับเวลาในการทำกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นแม่เป็นผู้จับเวลาให้นักเรียนในการทำกิจกรรม คิดเป็น 40% ตามด้วยพี่สาว คิดเป็น 25% และคุณป้า คิดเป็น 15% ส่วนน้อยที่สุดคือคุณพ่อ คิดเป็น 10% และคุณยาย คิดเป็น 10%

3.2 ท่านคิดว่าชุดกิจกรรมนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มองว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีประโยชน์ต่อการเรียน สามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหา และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.3 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรที่เห็นนักเรียนทำกิจกรรมชุดนี้ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มองว่ารู้สึกพอใจและประทับใจที่เห็นลูกทำกิจกรรม ตั้งใจทำกิจกรรม เห็นลูกมีความสุขและสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตัวเอง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสำรวจความคิดเห็นของครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในสถานการณ์โควิด-19 สิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือ ในมุมมองของครูและผู้อำนวยการโรงเรียน ค่อนข้างที่จะมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ทั้งในประเด็นของสื่อการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถหยิบจับและลงมือปฏิบัติได้ด้วยตัวเอง และเอกสารประกอบการทำกิจกรรม ทั้งภาพประกอบในชุดกิจกรรม คำสั่ง ใบกิจกรรม รวมถึงการใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และความคิดเห็นในมุมมองของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนส่วนใหญ่มองว่ากิจกรรมและใบกิจกรรมมีความน่าสนใจ มีสีสันสวยงาม และสามารถลงมือทำและคิดแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง รวมถึงสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ผู้ปกครองส่วนใหญ่มองว่ามีประโยชน์ต่อลูกหลาน มีความประทับใจที่เห็นลูกทำกิจกรรม ตั้งใจทำกิจกรรม เห็นลูกมีความสุขและสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตัวเอง รวมถึงสามารถนำความรู้ที่ได้ในการทำกิจกรรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการสำรวจความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมและการมีส่วนร่วมต่อชุดกิจกรรม จากผลการวิจัยที่พบ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าทั้งผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้อำนวยการโรงเรียน รวมถึงนักเรียนที่ได้ลงมือทำกิจกรรม จะมีความประทับใจกับกิจกรรมที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งพอเชื่อมโยงไปถึงทักษะการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการลงมือปฏิบัติและลงมือแก้ปัญหาของนักเรียน นักเรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดผ่านการทำกิจกรรม กระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ทั้งทักษะการแก้ปัญหา และเผชิญความยุ่งยากด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนตระหนักและเกิดการเรียนรู้และเป็นทักษะที่มีความสำคัญในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการสำรวจความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมและการมีส่วนร่วมต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในสถานการณ์โควิด-19 ซึ่งเป็นการสำรวจในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ซึ่งพบว่าข้อจำกัดในการทำกิจกรรมบางกิจกรรม นักเรียนอาจจะไม่สามารถทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มได้ จึงขาดการทำงานเป็นกลุ่มและไม่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นขณะทำกิจกรรม ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปจะเป็นการออกแบบชุดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดแนวคิด และทักษะกระบวนการเพิ่มมากขึ้นขณะที่นักเรียนกำลังเรียนรู้อัตนศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยมองว่าจะมีประโยชน์ทั้งต่อตัวนักเรียนและการพัฒนาชั้นเรียนของครูได้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์*

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

กฤษมันต์ วัฒนารรงค์. (2554). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:

ศูนย์ผลิตตำราเรียนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

จำปา วัฒนศิรินทรเทพ. (2550). *การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบโครงงาน วิทยาศาสตร์เรื่องระบบนิเวศชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชวลิต ชูกำแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทิศนา แคมมณี. (2554). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นาถอนงค์ กางถัน. (2555). ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยครูมือใหม่ได้จริงหรือ. ค้นเมื่อ พฤศจิกายน 14, 2564, จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/492234>
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2551). *การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอน หน่วยที่ 8-15*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ลัดดา ทองศรี. (2555). *การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน โดยใช้การแสดงละคร กลุ่มสาระ การเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วรวิทย์ นิเทศศิลป์. (2551). *สื่อและนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊คส์
- วษุณี วรรณลือชา. (2559). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ ชั้นพื้นฐาน เรื่อง ดินและการใช้ประโยชน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. กาญจนบุรี: โรงเรียนบ้านเจ้าเพชร อำเภอสรีสวัสดิ์ จังหวัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2546). *การผลิตชุดการสอน*. ชัยนาท: โมเดิร์นโฮม.
- สุวิทย์ มูลคำ, และอรทัย มูลคำ. (2550). *19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์. อนุวัติคุณแก้ว. (2555). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*.
- Brown, J. W., & et al. (2001). *Instruction Technology. Media and Method*. New York: Mc Graw-Hill.
- Butts, D. D. (2001). *The Teacher of Science A Self Directed Planning Guide*. New York: Harper & Row.
- Duane, J. (2003). *Individualized Instruction Programmell and Meterial*. New Jersey: Education Technology.
- Scott, W.A. (1967). *Introduction to Psychology Research*. New York: Wiley and Son.

ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยนครพนม

The Adjustment Problems of the first-year students Thai Language of Faculty
of Education Nakhon Phanom University

ฐนพรรณ ฐปหอม¹, นันทิญา พันธุ์โชติ², สุทธิลักษณ์ สวรรยาวิสุทธิ์³

Thanaphan Toophom¹, Nanteya Panchote², Sutthiluck Sawanyavisuthi³

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมกับปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 58 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากแบบสำรวจปัญหาของมูนีย์ (Mooney Problem Check List: College Form) การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ และ 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักศึกษา กับปัจจัยเรื่องเพศ ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ระบบการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยใช้สถิติทดสอบ t-test ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ผลการวิจัยสามารถสรุปได้โดยสังเขป ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า
 - 1.1 ในภาพรวมนักศึกษามีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการเรียน
 - 1.2 นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการเรียน

¹ อาจารย์ฐนพรรณ ฐปหอม สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เบอร์โทรศัพท์ 0959322456
Email: Thananopp35@gmail.com

¹ Lecturer, The Office of Faculty of Education Nakhon Phanom University. Tel 0959322456
Email: Thananopp35@gmail.com

² อาจารย์นันทิญา พันธุ์โชติ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เบอร์โทรศัพท์ 0943549915
Email: aj_nanteya@hotmail.com

² Lecturer, The Office of Faculty of Education Nakhon Phanom University. Tel 0943549915
Email: aj_nanteya@hotmail.com

³ อาจารย์ ดร.สุทธิลักษณ์ สวรรยาวิสุทธิ์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เบอร์โทรศัพท์ 0837924556

³ Lecturer, The Office of Faculty of Education Nakhon Phanom University. Tel 0837924556
Email: Sutthiluck1987@npu.ac.th

⁴ วิจัยฉบับนี้ผ่านการรับรองจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ เลขที่การรับรอง อว0609.9/0758

- 1.3 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาตรีทุกระดับมีปัญหามากที่สุดด้านการเรียน
- 1.4 นักศึกษาที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยด้วยระบบ TCAS2 (โควตา) มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว และระบบ TCAS4 (รับตรงอิสระ) มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการเงิน
2. เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า
 - 2.1 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปรับตัวโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดนครพนมและจังหวัดอื่นมีการปรับตัวโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
 - 2.3 นักศึกษาที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกันมีการปรับตัวโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ปัญหาการปรับตัว, นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the problem of adaptation among the first year Thai language students, Faculty of Education, Nakhon Phanom University, and 2) to compare the adjustment problems of the first year Thai language students, Faculty of Education, Nakhon Phanom University and personal factors The target group used in the research were 58 students in the Thai language field who were studying in the first year of the academic year 2021 by choosing a specific method. It was a questionnaire developed by the researcher from the Mooney Problem Check List: College Data analysis 1) The student's adaptation problem was analyzed by using frequency distribution statistics and values. percent and 2) a comparative analysis of student adjustment problems with gender factors Cumulative grade point average university admission system The statistical t-test, One-Way ANOVA, and pair mean difference were tested.

The results of the study were summarized as follow:

1. The Adjustment problem of adaptation among the first year Thai language students, Faculty of Education, Nakhon Phanom University of Technology, were as follow:
 - 1.1 The self-adjustment students had the problem dealing studying the most.
 - 1.2 Both male and female students had the problem dealing studying the most.
 - 1.3 Regarding the GPA, it was found that the students with different GPAs had the problem about studying the most.
 - 1.4 Lastly, the students with the TCAS2 system (Quota) had the most problems, i.e. emotional and personal issues, and the TCAS4 system had the problem about financial the most.

2. When taking the different variables into consideration, we found that:

2.1 There was no significant difference between male and female students for the adjustment in overall and each aspect.

2.2 There was no significant difference between the students with different birth place in overall and each aspect.

2.3 There was no significant difference among the students with different emotional intelligence in overall and each aspect.

Keyword: Adjustment Problems, Students Thai Language

บทนำ

นักศึกษา เมื่อเข้าสู่มหาวิทยาลัยซึ่งอยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนระดับมัธยมศึกษาไม่คุ้นเคยกับรูปแบบการเรียนในระดับอุดมศึกษา บางคนไม่คุ้นชินกับการใช้ชีวิตอิสระ บางคนไม่ชอบคลุกคลีกับใคร บุคลิกชอบเก็บตัว จึงส่งผลเกิดความรู้สึกท้อแท้ต่อการเรียน ต้องการเรียนรู้วิธีการคิดตัดสินใจด้วยตนเอง รวมทั้งการสร้างสัมพันธ์ภาพกับอาจารย์ การคบเพื่อนทั้งในเพศเดียวกันและต่างเพศ การเข้าเรียนในชั้นเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการใช้ชีวิตอยู่ในหอพักร่วมกับบุคคลอื่น ล้วนทำให้นักศึกษาต้องปรับตัวและดำเนินชีวิตภายในมหาวิทยาลัย หากไม่สามารถปรับตัวได้อาจเกิดความรู้สึกท้อแท้ จนเกิดความเครียด ความวิตกกังวล จึงเกิดวิกฤตที่มีผลต่อการเรียน อาจทำให้ตัดสินใจลาพักการเรียน ลาออก หรือ พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเนื่องจากผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษาเป็นอย่างมาก

ดังนั้นการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาต้องมีการปรับตัวในทุกด้าน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการเรียน ซึ่งจากการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวด้านต่าง ๆ พบว่านักศึกษามีปัญหาต่าง ๆ เช่น ด้านการเรียน ด้านการเข้าสังคม การคบเพื่อน ด้านอารมณ์การควบคุมตัวเอง ปัญหาส่วนตัว ปัญหาสุขภาพมีโรคประจำตัว และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย จากภาคการศึกษาที่ 1/2564 มีนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีจำนวนลดลง จำนวน 3 คน และมีนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งมีผลมาจากการไม่สามารถปรับตัวเองในช่วงแรกของการเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าว สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จึงสนใจศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านอารมณ์แต่ละบุคคล และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นแนวทางในการวางแผน ป้องกัน แก้ไขและให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษาให้สามารถปรับตัว มีความสุขสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้ มีทักษะในการใช้ชีวิต ตลอดจนเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานวิชาชีพครูและตรงตามความต้องการของสังคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมกับปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการศึกษา

1. นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีการปรับตัวอยู่ในระดับดีมาก
2. นักศึกษาสามารถปรับตัวกับปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ปีการศึกษา 2564 จำนวน 222 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 58 คน แบ่งเป็นชาย จำนวน 10 คน แบ่งเป็นหญิง จำนวน 48 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ระดับปริญญาตรี และระบบการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย
2. ตัวแปรตาม คือ ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษา ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านกิจกรรมสังคมและนันทนาการ ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว และด้านการเงิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - 1.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับผลการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPAX) ระดับผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ระบบเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ภูมิภาคที่พักอาศัยปัจจุบัน และแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการศึกษาเล่าเรียน
 - 1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัวของนักศึกษา
2. การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม

2.2 จัดทำแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยมาจากแบบสำรวจปัญหาของสุภาพรรณ โคตรจรัส (2524) ซึ่งพัฒนามาจากแบบสำรวจปัญหาของมูนีย์ (Mooney Prolem Check List: College Form)

2.3 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดตามวัตถุประสงค์ โดยเลือกรายการปัญหาทั้งหมด 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียน 2) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 3) ด้านกิจกรรมสังคมและนันทนาการ 4) ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว และ 5) ด้านการเงิน รวมทั้งสิ้น 100 ข้อ (ด้านละ 20 ข้อ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แจกลิงก์แบบสอบถามให้กับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 58 ชุด โดยใช้ Form จาก Google Form

2. เก็บรวบรวม และปิดรับคำตอบ ตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ คือ 58 ชุด

3. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ได้จำนวน 58 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำคะแนนของกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

1. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับผลการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPAX) ระดับผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ระบบเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่

ผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ซึ่งปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

2. เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักศึกษา กับปัจจัยเรื่องเพศ ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ระบบการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยใช้สถิติทดสอบ t-test ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

3. เกณฑ์การประเมินและการแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 น. 99-100)

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละของปัญหาการปรับตัวแต่ละด้าน และรวมเฉลี่ยทุกด้าน ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ในภาพรวมทั้งหมด

รายการปัญหา	ไม่เป็นปัญหา (ร้อยละ)	ระดับปัญหา (N = 58)				
		เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวมปัญหาทุกระดับ
ด้านการเรียน	17.50	37.70	33.10	13.10	4.60	82.50
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	24.10	31.60	32.50	9.10	2.70	75.90
ด้านกิจกรรมสังคมและนันทนาการ	33.20	31.10	25.30	7.40	3.00	66.80
ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว	37.10	29.60	25.60	5.90	1.80	62.90
ด้านการเงิน	41.60	25.90	22.40	5.60	4.50	58.40
เฉลี่ยทุกด้าน	30.70	31.18	27.78	8.22	3.32	69.30

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละของปัญหาการปรับตัวแต่ละด้าน และรวมเฉลี่ยทุกด้าน ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำแนกตามเพศ

รายการปัญหา	เพศ	ไม่เป็นปัญหา (ร้อยละ)	ระดับปัญหา (N = 58)				
			เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวมปัญหาทุกระดับ
ด้านการเรียน	ชาย	16.80	31.10	34.20	13.60	4.30	83.20
	หญิง	18.30	32.30	31.90	12.60	4.90	81.70
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ชาย	32.70	29.80	29.10	6.50	1.90	67.30
	หญิง	41.40	29.50	22.20	5.20	1.70	58.60
ด้านกิจกรรมสังคมและนันทนาการ	ชาย	24.40	30.60	32.90	9.50	2.60	75.60
	หญิง	23.90	32.50	32.10	8.70	2.80	76.10
ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว	ชาย	31.50	30.00	28.30	7.50	2.70	68.50
	หญิง	34.70	32.30	22.30	7.40	3.30	65.30
ด้านการเงิน	ชาย	36.80	29.40	24.50	5.70	3.60	63.20
	หญิง	46.20	22.40	20.40	5.60	5.40	53.80
เฉลี่ยทุกด้าน	ชาย	28.44	30.18	29.80	8.56	3.02	71.56
	หญิง	32.90	29.80	25.78	7.90	3.62	67.10

ตารางที่ 3 แสดงค่าร้อยละของปัญหาการปรับตัวแต่ละด้าน และรวมเฉลี่ยทุกด้าน ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำแนกตามระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ระดับปริญญาตรี

รายการปัญหา	ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม	ไม่เป็นปัญหา (ร้อยละ)	ระดับปัญหา (N = 58)				
			เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวมปัญหาทุกระดับ
ด้านการเรียน	น้อยกว่า 1.00	8.80	22.80	51.80	9.60	7.00	91.20
	1.00-1.49	12.20	36.80	36.20	9.20	5.60	87.80
	1.50-1.99	15.10	28.10	34.10	16.90	5.80	84.90
	2.00-2.49	14.60	34.10	33.30	12.90	5.20	85.50
	2.50-2.99	14.90	27.30	36.70	15.90	5.10	85.00
	3.00-3.49	25.00	30.00	30.70	10.90	3.30	74.90
	3.50-4.00	26.10	44.80	21.80	5.90	1.50	74.00
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	น้อยกว่า 1.00	25.80	26.70	41.70	2.50	3.30	74.20
	1.00-1.49	15.00	37.80	40.00	3.40	3.80	85.00
	1.50-1.99	40.80	27.70	24.60	5.40	1.50	59.20
	2.00-2.49	42.30	27.90	22.90	5.90	1.10	57.80
	2.50-2.99	30.50	26.40	32.70	8.20	2.30	69.60
	3.00-3.49	36.80	33.00	22.80	5.80	1.60	63.20
	3.50-4.00	44.40	37.60	13.60	2.20	2.20	55.60
ด้านกิจกรรมสังคมและนันทนาการ	น้อยกว่า 1.00	19.30	30.70	42.00	6.80	1.10	80.60
	1.00-1.49	15.00	38.80	38.30	6.70	1.30	85.10
	1.50-1.99	25.00	32.70	32.30	7.10	3.10	75.20
	2.00-2.49	24.80	35.30	30.50	7.60	1.80	75.20
	2.50-2.99	19.50	23.60	40.10	13.50	3.20	80.40
	3.00-3.49	28.00	32.40	29.00	8.50	2.10	72.00
	3.50-4.00	30.20	36.40	20.80	7.40	5.10	69.70

รายการปัญหา	ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม	ไม่เป็นปัญหา (ร้อยละ)	ระดับปัญหา (N = 58)				
			เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวมปัญหาทุกระดับ
ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว	น้อยกว่า 1.00	18.40	21.10	50.00	3.50	7.00	81.60
	1.00-1.49	19.40	36.50	36.50	5.30	2.30	80.60
	1.50-1.99	33.60	29.10	24.90	8.20	4.20	66.40
	2.00-2.49	36.50	28.30	25.40	7.70	2.10	63.50
	2.50-2.99	28.50	29.20	28.00	10.40	4.00	71.60
	3.00-3.49	34.00	34.70	24.50	4.70	2.00	65.90
	3.50-4.00	41.00	40.80	12.00	3.90	2.30	59.00
ด้านการเงิน	น้อยกว่า 1.00	18.40	20.20	50.90	7.00	3.50	81.60
	1.00-1.49	18.80	37.50	38.80	3.30	1.60	81.20
	1.50-1.99	45.60	29.30	16.30	5.60	3.30	54.50
	2.00-2.49	44.00	26.60	20.70	5.10	3.60	56.00
	2.50-2.99	30.10	23.50	29.90	8.80	7.70	69.90
	3.00-3.49	47.40	25.30	20.20	3.30	3.80	52.60
	3.50-4.00	60.30	21.80	11.40	3.70	2.80	39.70
เฉลี่ยทุกด้าน	น้อยกว่า 1.00	18.14	24.30	47.28	5.88	4.38	81.84
	1.00-1.49	16.08	37.48	37.96	5.58	2.92	83.94
	1.50-1.99	32.02	29.38	26.44	8.64	3.58	68.04
	2.00-2.49	32.44	30.44	26.56	7.84	2.76	67.60
	2.50-2.99	24.70	26	33.48	11.36	4.46	75.30
	3.00-3.49	34.24	31.08	25.44	6.64	2.56	65.72
	3.50-4.00	40.40	36.28	15.92	4.62	2.78	59.60

ตารางที่ 4 แสดงค่าร้อยละของปัญหาการปรับตัวแต่ละด้าน และรวมเฉลี่ยทุกด้าน ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำแนกตามระบบการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

รายการปัญหา	ระบบการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย	ไม่เป็นปัญหา (ร้อยละ)	ระดับปัญหา (N = 58)				
			เล็กน้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวมปัญหาทุกระดับ
ด้านการเรียน	ระบบ TCAS1 (Portfolio)	20.50	33.30	30	12.60	3.70	20.02
	ระบบ TCAS2 (โควตา)	18.40	28.20	32.50	15.30	5.50	19.98
	ระบบ TCAS4 (รับตรงอิสระ)	6.30	32.10	38.50	16.10	7	20
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ระบบ TCAS1 (Portfolio)	39.50	30.30	23.20	5.20	1.80	20
	ระบบ TCAS2 (โควตา)	36.40	31.90	24.80	5.40	1.40	19.98
	ระบบ TCAS4 (รับตรงอิสระ)	39	30.80	23.40	5.50	1.30	20
ด้านกิจกรรมสังคมและนันทนาการ	ระบบ TCAS1 (Portfolio)	26	35.30	28.20	7.50	2.90	19.98
	ระบบ TCAS2 (โควตา)	23.40	34.20	32.70	8.20	1.40	19.98
	ระบบ TCAS4 (รับตรงอิสระ)	11.70	28.60	38.80	18.20	2.60	19.98
ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว	ระบบ TCAS1 (Portfolio)	48	26	17.90	4.40	3.80	20.02
	ระบบ TCAS2 (โควตา)	43.70	26.70	20.70	4.70	4.20	20
	ระบบ TCAS4 (รับตรงอิสระ)	48.90	29.40	12.60	4.70	4.50	20.02
ด้านการเงิน	ระบบ TCAS1 (Portfolio)	46.60	26.50	17.70	4.70	4.50	20
	ระบบ TCAS2 (โควตา)	43.40	23.60	23.70	5.10	4.10	19.98
	ระบบ TCAS4 (รับตรงอิสระ)	40.40	14.30	43.90	7.30	7.30	22.64
เฉลี่ยทุกด้าน	ระบบ TCAS1 (Portfolio)	36.12	30.28	23.4	6.88	3.34	20
	ระบบ TCAS2 (โควตา)	33.06	28.92	26.88	7.74	3.32	19.98
	ระบบ TCAS4 (รับตรงอิสระ)	29.26	27.04	31.44	10.36	4.54	20.52

2. เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมกับปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

รายการปัญหา	เพศชาย (N = 10)		เพศหญิง (N = 48)		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
ด้านการเรียน	3.48	.56	3.52	.47	.55
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.88	.50	3.89	.53	.31
ด้านกิจกรรมสังคมและนันทนาการ	3.68	.67	3.59	.57	1.31
ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว	3.49	.42	3.55	.44	1.16
ด้านการเงิน	3.49	.43	3.52	.44	.65
รวมปัญหาทั้ง 5 ด้าน	3.60	.40	3.62	.38	.23

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามภูมิภาค

รายการปัญหา	นครพนม (N = 46)		จังหวัดอื่น (N = 12)		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
ด้านการเรียน	3.50	.53	3.51	.49	.59
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.51	.40	3.54	.44	.56
ด้านกิจกรรมสังคมและนันทนาการ	3.84	.47	3.91	.54	1.20
ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว	3.49	.41	3.52	.45	.60
รายการปัญหา	นครพนม (N = 46)		จังหวัดอื่น (N = 12)		t
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	
ด้านการเงิน	3.60	.61	3.63	.60	.43
รวมปัญหาทั้ง 5 ด้าน	3.59	.37	3.62	.39	.73

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามความฉลาดทางอารมณ์

การปรับตัวของนักศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.325	2	0.162	0.634	.531
	ภายในกลุ่ม	79.623	56	0.256		
	รวม	79.948	58			
ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.602	2	0.301	1.627	.198
	ภายในกลุ่ม	57.563	56	0.185		
	รวม	58.165	58			
ด้านกิจกรรมสังคมและนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.134	2	0.067	0.246	.782
	ภายในกลุ่ม	84.375	56	0.185		
	รวม	84.509	58			
ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	0.000	2	0.000	0.001	.999
	ภายในกลุ่ม	60.060	56	0.193		
	รวม	60.060	58			
ด้านการเงิน	ระหว่างกลุ่ม	0.018	2	0.009	0.025	.975
	ภายในกลุ่ม	115.074	56	0.370		
	รวม	115.093	58			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	0.072	2	0.036	0.241	.786
	ภายในกลุ่ม	46.459	56	0.149		
	รวม	46.530	58			

จากตาราง ปรากฏผล ดังนี้

1. ตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษามีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเรียน ร้อยละ 82.50 ปัญหาอันดับ 2 คือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ร้อยละ 75.90 ปัญหาอันดับ 3 คือ ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ร้อยละ 66.80 ปัญหาอันดับ 4 คือ ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว ร้อยละ 62.90 และปัญหาอันดับสุดท้ายคือ ด้านการเงิน ร้อยละ 58.40

2. ตารางที่ 2 พบว่า เพศชายมีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเรียน ร้อยละ 83.20 ปัญหาอันดับ 2 คือ ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ร้อยละ 75.60 และปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการเงิน ร้อยละ 63.20 เพศหญิงมีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเรียน ร้อยละ 81.70 ปัญหาอันดับ 2 คือ ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ร้อยละ 76.10 และปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการเงิน ร้อยละ 53.80

3. ตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนน้อยกว่า 1.00 มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเรียน ร้อยละ 91.20 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียน 1.00-1.49 มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเรียน ร้อยละ 87.80 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียน 1.50-1.99 มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเรียน ร้อยละ 84.90 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียน 2.00-2.49 มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเรียน ร้อยละ 85.50 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียน 2.50-2.99 มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเรียน ร้อยละ 85.00 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียน 3.00-3.49 มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเรียน ร้อยละ 74.90 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียน 3.50-4.00 มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเรียน ร้อยละ 74.0

4. ตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาด้วยระบบ TCAS1 (Portfolio) มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเรียน และด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว ร้อยละ 20.02 นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาด้วยระบบ TCAS2 (โควตา) มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว ร้อยละ 20 นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาด้วยระบบ TCAS4 (รับตรงอิสระ) มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการเงิน ร้อยละ 22.64

5. ตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีการปรับตัวโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

6. ตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดนครพนมและจังหวัดอื่นมีการปรับตัวโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

7. ตารางที่ 7 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน มีการปรับตัวโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด คือ ด้านการเรียน โดยปัจจัยด้าน เพศ ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาตรี ระบบการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย มีปัญหาการปรับตัว มากที่สุด คือ ด้านการเรียนเหมือนกัน ยกเว้นระบบ TCAS2 (โควตา) มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว และระบบ TCAS4 (รับตรงอิสระ) มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการเงิน สอดคล้องกับสุทธิรักษ์ ไชยรักษ์ (2556) พบว่า ปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีปัญหาที่สุดในการปรับตัวด้านการเรียน

ส่วนส่วนวิจัย บุญแรง (2553) พบว่าสภาพปัญหาของนักศึกษาด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาต้องเจอกับระบบการเรียนที่แตกต่างจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาจึงต้องมีการปรับตัวมากขึ้น

2. เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนมกับ ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ ภูมิสำเนา ความฉลาดทางอารมณ์ ดังนี้

2.1 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีการปรับตัวโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงอยู่ในวัยเดียวกันมีความสนใจที่คล้ายกัน อีกทั้งนักศึกษา ชายและนักศึกษาหญิงเป็นนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยที่มีสภาพแวดล้อมคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็น การเรียนที่นักศึกษาจะต้องเรียนร่วมกัน มีการทำงานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน รู้จักพึ่งพาอาศัยกัน มีการทำงานร่วมกัน ส่วนกิจกรรมสังคมและนันทนาการที่จัดขึ้นนักศึกษาก็มีความสนใจและเลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดซึ่งกิจกรรมเป็นส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงได้ดี การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเป็นเพศใดทำให้นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีการปรับตัวได้ไม่แตกต่างกัน ดังที่ เครียก (สาธกร ใจตรง. 2548: 68; อ้างถึงใน Creig. 1983: 355) กล่าวว่า ลักษณะตามหลักจิตวิทยา เพศชายและเพศหญิงซึ่งอยู่ในช่วงวัยเดียวกันก็ย่อมจะได้รับอิทธิพลจากพัฒนาการของชีวิต และในขณะเดียวกันก็จะส่งผลทำให้ทุกคนพยายามที่จะปรับตัวให้เข้ากับสังคมให้ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ดรณรัตน์ ผลสวัสดิ์. (2544: 87) ศึกษาเรื่อง การปรับตัวและสุขภาพของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป) สถาบันราชภัฏพระนคร พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาที่มีภูมิสำเนาในจังหวัดนครพนมและจังหวัดอื่นมีการปรับตัวโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ภูมิสำเนาเดิมที่นักศึกษาอาศัยอยู่นั้นไม่ได้ทำให้นักศึกษามีความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน เมื่อเข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่มีสภาพแวดล้อมเดียวกัน สภาพภูมิอากาศที่คล้ายคลึงกัน อาหารการกิน การใช้ชีวิตและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยนักศึกษาก็มีความรู้สึกคุ้นเคยสอดคล้องกับ โสภาวดี บุญยฤทธิกิจ (2546 น. 71) ศึกษาเรื่อง ภาวะสุขภาพจิตและการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่มีภูมิสำเนาต่างกันมีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน และกฤตินี ตรงสิทธิรักษ์ (2546 น. 68) ศึกษาเรื่อง ปัญหาของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่มีภูมิสำเนาอยู่ในชุมชนเมืองกับนิสิตที่มีภูมิสำเนาอยู่นอกชุมชนเมือง มีการปรับตัวโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน มีการปรับตัวโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก การที่นักศึกษาเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย นักศึกษามีความตระหนักในเรื่องความสำเร็จในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการทำงาน การเรียน นักศึกษาจะต้องอาศัยความฉลาดทางอารมณ์เพราะจะช่วยให้ นักศึกษาเข้าใจและจัดการอารมณ์ของตน มีความตั้งใจและพร้อมที่จะเผชิญสิ่งแปลกใหม่ สอดคล้องกับ กมลรัตน์ หล้าสุขษ์ (2524 น. 180) กล่าวว่า การปรับตัวทางอารมณ์เป็นกระบวนการที่บุคคลพยายามปรับสภาพ

ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเองไม่ว่าจะเป็นด้านอารมณ์ ด้านบุคลิกภาพและด้านความต้องการเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมจนเป็นสภาพการณ์ที่ตนสามารถทนอยู่ได้ในสังคมหรือสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

นักศึกษามีปัญหาการปรับตัวมากที่สุดคือ ด้านการเรียน หากจำแนกนักศึกษาตามเพศ ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม และตามระบบการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ทุกปัจจัยมีปัญหาการปรับตัวมากที่สุดในด้านการเรียนทั้งหมด ยกเว้นเพียง TCAS2 (โควตา) มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านอารมณ์และเรื่องส่วนตัว และระบบ TCAS4 (รับตรงอิสระ) มีปัญหามากมากที่สุด คือ ด้านการเงิน จากข้อค้นพบที่ได้จะเป็นข้อมูลให้มหาวิทยาลัยต้องหาวิธีการที่จะลดปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาในด้านการเรียน โดยเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ให้มีทักษะในการเรียน เช่น การจดคำบรรยาย การค้นคว้า และการศึกษด้วยตนเอง ตลอดจนการแบ่งเวลาเพื่อการศึกษาเล่าเรียนที่ถูกต้อง ส่วนตัวนักศึกษาเองควรฝึกทักษะวิธีการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น เช่น ทักษะการจดบันทึก การเรียนรู้เรื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยที่ศึกษาในปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 เพื่อทราบปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลให้กับมหาวิทยาลัยในการจัดบริการด้านต่าง ๆ ให้กับนักศึกษา ส่วนการวิจัยในครั้งต่อไปควรที่จะมุ่งเน้นวิจัยในเรื่องการเรียนซึ่งเป็นปัญหาที่ค้นพบในการวิจัยครั้งนี้

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ที่สนับสนุนทุนวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณคณาจารย์ผู้สอนนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่สละเวลาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2524). *สุขภาพจิตในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กฤตินี ตรงสิทธิ์รักษ์. (2546). *การศึกษาปัญหาการปรับตัวของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. [ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดรณรัตน์ ผลสวัสดิ์. (2544). *การปรับตัวและสุขภาพของนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาลำดับบุคลากรประจำการ (กศ.บป)* [ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (สุขศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร]. สถาบันราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย บุญแรง. (2553). *สภาพปัญหาการปรับตัวและการเผชิญปัญหาของนักศึกษา ที่พักอาศัยอยู่หอพักใน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สาธิต ใจตรง. (2548). *การศึกษาการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนวัยรุ่น*. [ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุภาพรรณ โคตรจรัส. (2524). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. *รายงานการวิจัย*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิรักษ์ ไชยรักษ์. (2556). *รายงานการวิจัยปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- โสภาวดี บุญยฤทธิกิจ. (2546). *ภาวะสุขภาพจิตและการปรับตัวของนิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. [ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพ (PLC) ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น
โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Development of Learning Achievement in Thai Language Subject through the
Community Professional Learning (PLC) Based on the U-School Mentoring Project,
Faculty of Education, Nakhon Phanom University

สุมาลี ศรีพุทธรินทร์¹

Sumalee Sriputtarin

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม (2) ศึกษาความพึงพอใจของครูและผู้บริหารในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยผู้บริหาร ครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 1,543 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นเรียนละ 10 แผน รวม 60 แผนแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ ค่าที แบบ Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 มีผลต่างคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ร้อยละ 28.47 (2) ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, Assistant Professor Dr. Faculty of Education, Nakhonphanom University

ABSTRACT

The purposes of this research were (1) to study and compare pre- and post-study achievement of grade 1-6 students by using the Community Professional Learning (PLC) based on the U-school mentoring project, Faculty of education, Nakhon Phanom University and (2) to study satisfaction of school administrators and teachers who participated in the the U-school mentoring project. The 1,543 target groups used consisted of school administrators, teachers and grade 1-6 students. The instruments employed were (1) 60 lesson plans, (2) an achievement test, and (3) a teachers' satisfaction questionnaire. The statistics employed for data analysis included percentage, mean, standard deviation (S.D.). and t-test (Dependent Samples).

The results indicated that (1) students' learning achievement after participating the project were higher than before participating the project significantly different at .01 level and their development were increased at the percentage of 28.47 and (2) satisfaction of school administrators and teachers involved the project were at the highest level in overall aspect.

Keywords : Professional Learning Community Process, The U-School Mentoring Project
Faculty of Education, Nakhon Phanom University

บทนำ

จากนโยบายรัฐบาลในปัจจุบัน ได้มุ่งทิศทางการพัฒนาประเทศชาติให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยเฉพาะในด้านการศึกษา หนึ่งในนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเน้นความสำคัญของการส่งเสริมบทบาทให้สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ทั่วประเทศทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาในท้องถิ่น (มหาวิทยาลัยนครพนม, 2564) การที่จะขับเคลื่อนแนวคิดดังกล่าวให้เกิดผลทุกภาคส่วนจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมกันอย่างเป็นระบบและเดินหน้าการพัฒนาเพื่อเป้าหมายในการยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละท้องถิ่นทั่วประเทศให้เกิดการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และปลูกฝังคุณธรรมการสร้างวินัย ความยึดมั่น ในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การมีจิตสาธารณะความตระหนักถึงผลประโยชน์ของส่วนร่วมมากกว่าส่วนตน ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิดอุดมการณ์และความเชื่อรวมไปถึงการตระหนักรู้ในคุณค่าและสืบสานวัฒนธรรม และขนบประเพณีอันดีงามของไทย

ผลจากการประเมินคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของโรงเรียนในจังหวัดนครพนม ประจำปีการศึกษา 2562 ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (Reading Test: RT) ของจังหวัดนครพนมโดยภาพรวม

พบว่าด้านภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 69.30 เมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาพบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 69.43 ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 66.69 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศซึ่งมีค่าเท่ากับ 70.66 ผลจากการประเมินคุณภาพผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (NT) ด้านภาษาไทยของโรงเรียนในจังหวัดนครพนม ประจำปีการศึกษา 2562 ของจังหวัดนครพนมโดยภาพรวมพบว่าด้านภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 42.11 พบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 16.68 ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 41.45 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศซึ่งมีค่าเท่ากับ 46.46 ส่วนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (ONET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2562 ของจังหวัดนครพนมโดยภาพรวมพบว่าด้านภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 45.60 เมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาพบว่า นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 46.94 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1, 2564) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีคะแนนเฉลี่ยรวม 44.88 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศซึ่งมีค่าเท่ากับ 49.07 จะเห็นได้ว่าในภาพรวมการประเมินคุณภาพการอ่านออกเขียนได้ของจังหวัดนครพนมโดยภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 2 เขตพื้นที่การศึกษา และทุกระดับชั้นที่มีการประเมินคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ในสถานศึกษา โดยการประกาศนโยบาย PLC เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาครูทั้งระบบ โดยที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการรวมกลุ่มแบบร่วมมือร่วมพลังของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในลักษณะของชุมชนเชิงวิชาการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน และคุณภาพการศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีลักษณะสำคัญที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันสู่การพัฒนาคุณภาพของทั้งผู้สอน ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ส่งผลให้ครูไม่โดดเดี่ยวและมีเครือข่ายในการทำงาน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จึงเป็นแนวทางสำหรับให้บุคลากรรวมตัวกันเป็นชุมชน (Community) ทำหน้าที่เป็น Change Agent ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการปฏิรูปภายในโดยร่วมกันดำเนินการเพื่อให้การปฏิรูปองค์กรดำเนินคู่ขนานกับการเสริมแรงทั้งจากภายในและจากภายนอกซึ่งในอดีตที่ผ่านมาบุคลากรในองค์กรส่วนใหญ่มักเกิดความรู้สึกโดดเดี่ยวในการปฏิบัติงานเพราะต่างคนต่างทำหน้าที่ตามที่ตนเองได้รับมอบหมายขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน (วิจารณ์ พานิช, 2555) ดังนั้น การมี “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” เกิดขึ้นจึงช่วยคลี่คลายปัญหาดังกล่าว เพราะจะทำให้บุคลากรได้มีโอกาสพูดคุยกับบุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับงานมากขึ้น เป็นเวทีที่มีบรรยากาศและวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้สำหรับสมาชิกทุกคนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกัน รวมทั้งการสร้างความรู้ใหม่ ตลอดจนนวัตกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ อีกทั้งช่วยสร้างพลังขับเคลื่อนให้การปฏิรูปการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จตามเจตจำนงของการปฏิรูปการศึกษา (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2556)

การดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมหาวิทยาลัยนครพนมเป็นโครงการที่มุ่งเน้นให้สถาบันอุดมศึกษานำนวัตกรรมทางการศึกษา ทรัพยากรตลอดจนความเชี่ยวชาญทางวิชาการของบุคลากร และเทคโนโลยีจากสถาบันอุดมศึกษาไปช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับโรงเรียนที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยให้สามารถผลิตคู่มือ สื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการพัฒนาทักษะการสอนภาษาไทยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นโดยใช้กระบวนการ PLC เพราะถ้าครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะดังกล่าวข้างต้นแล้วจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาทักษะภาษาไทยของนักเรียน นักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการพัฒนาเด็กนักเรียนในระดับขั้นพื้นฐานให้สามารถอ่านออก เขียนได้ 100 เปอร์เซนต์ ในปีงบประมาณ 2564 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ได้ดำเนินโครงการการพัฒนาครูภาษาไทยด้วยกระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน จำนวน 20 โรงเรียน โดยกิจกรรมหลักประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PLC ของครูที่สอนระดับชั้นเดียวกันแต่คนละโรงเรียน ครูแต่ละคนต้องผลิตสื่อ/นวัตกรรม พร้อมบทเรียนสำเร็จรูป มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรม มีการกำกับ นิเทศและสะท้อนผลโดยคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยนครพนม จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ จึงมีความสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) ตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อทราบถึงกระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการและเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูและผู้บริหารในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จาก 20 โรงเรียน จำนวน 1,543 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 20 คน ครู 117 คน และนักเรียน 1,406 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวนชั้นละ 10 แผน รวม 60 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60-1.0 (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ชั้นละ 1 ฉบับ รวม 6 ฉบับ ฉบับละ 40 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60-1.0 และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60-1.0

3. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้ (1) ประชุมร่วมระหว่างผู้อำนวยการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการและผู้รับผิดชอบโครงการของมหาวิทยาลัยนครพนมเพื่อแต่งตั้งคณะทำงานในโครงการ ฯ เพื่อวางแผนการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมายกิจกรรมผลการดำเนินงานที่คาดหวังร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ (2) ทดสอบทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ (3) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อพัฒนาคู่มือ สื่อ นวัตกรรมการสอนภาษาไทย จำนวน 2 วัน และพัฒนาทักษะการสอนภาษาไทย จำนวน 2 วัน รวม 4 วัน (4) ครูที่เข้าร่วมโครงการ จัดทำคู่มือ สื่อ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา (5) อาจารย์จากมหาวิทยาลัยนครพนม นิเทศ ผลการทำคู่มือ สื่อ นวัตกรรมของครูที่เข้าร่วมโครงการ (6) ครูจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะ การอ่านออกเขียนได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน (7) นิเทศครูภาษาไทยที่จัดกิจกรรม พัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน โดยอาจารย์จากมหาวิทยาลัยนครพนม (8) ทดสอบทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน หลังเข้าร่วมกิจกรรม (9) จัดกิจกรรม Show & Share และ (10) สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารและครูที่เข้าร่วม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนดำเนินการโดยครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ที่เข้าร่วมโครงการ จากจำนวน 20 โรงเรียนแล้วนำผลการสอบส่งผู้วิจัย ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้บริหารและครูที่เข้าร่วมโครงการ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ ผ่าน Google Forms App. โดยส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวน 37 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 37 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนำเสนอเป็นร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบค่าที แบบ Dependent Samples ส่วนความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการ นำเสนอเป็นค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผล โดยมีเกณฑ์การแปลผล (บุญชม ศรีสะอาด. 2558) ดังนี้

4.51-5.01 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

0.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependents Samples)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียนวิชาภาษาไทย และค่าทีของคะแนนนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง	t	Sig.
1	โรงเรียนบ้านหนองจันทร์	49.11	69.65	20.54	11.31**	.00
2	โรงเรียนบ้านโพนบกหัวขัววิทยาการ	46.70	85.00	38.30		
3	โรงเรียนบ้านเหล่าสำราญ	43.20	56.20	13.00		
4	โรงเรียนบ้านโนนสังข์	28.30	64.60	29.50		
5	โรงเรียนดอนนางหงส์บูรพาสงคราม	15.00	31.20	16.20		
6	โรงเรียนบ้านคำชะอี	47.10	78.30	31.20		
7	โรงเรียนบ้านนาแกบึงเหล็ก	38.60	62.60	24.00		
8	โรงเรียนบ้านหนองสะโน	38.80	77.50	38.70		
9	โรงเรียนบ้านน้อยใต้	51.90	71.80	19.90		
10	โรงเรียนบ้านหนองญาติ	45.50	83.00	37.50		

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียนวิชาภาษาไทย และค่าทีของคะแนนนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อโรงเรียน	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่าง	t	Sig.
11	โรงเรียนบ้านแพงสะพัง	38.30	64.70	26.40		
12	โรงเรียนบ้านท่าอุเทน	38.80	77.30	38.50		
13	โรงเรียนบ้านเหล่าศรีโพนโห้	38.33	80.80	42.50		
14	โรงเรียนบ้านนากระแต้	53.20	73.30	20.10		
15	โรงเรียนบ้านดอนแดง	32.50	59.70	27.20		
16	โรงเรียนบ้านดอนมะจ่าง	40.30	60.10	19.80		
17	โรงเรียนบ้านนาดีหัวภู	27.00	85.70	57.70		
18	โรงเรียนบ้านหนองบาทำว	41.00	68.70	27.70		
19	โรงเรียนบ้านคำเตย	21.20	35.00	13.80		
20	โรงเรียนบ้านม่วงนาสีดา	30.50	57.40	26.90		
ค่าเฉลี่ยรวม		38.27	67.13	28.47		
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		10.04	14.84			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีคะแนนทดสอบก่อนเรียน เฉลี่ยร้อยละ 38.37 มีคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 67.13 มีผลต่าง คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนร้อยละ 28.47 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลัง เรียนพบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการประเมินความพึงพอใจผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.64, S.D.=.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดได้ดังนี้ (1) ด้านคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.71, S.D.=.32) (2) ด้าน

วิทยาการ/อาจารย์พี่เลี้ยง (ค่าเฉลี่ย = 4.64, S.D.=.28) (3) ด้านกระบวนการในการจัดกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย = 4.62, S.D.=.29) และ (4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ค่าเฉลี่ย = 4.60, S.D.=.27)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 (2) ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีคะแนนทดสอบก่อนเรียน เฉลี่ยร้อยละ 38.37 มีคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 67.13 มีผลต่างคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนร้อยละ 28.47 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนพบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนได้รับการพัฒนาสมรรถนะอย่างหลากหลายวิธีทั้งการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีอาจารย์จากมหาวิทยาลัยนครพนมให้คำแนะนำปรึกษา และร่วมนิเทศ ขณะเดียวกันยังได้รับคำชี้แนะจากครูท่านอื่นๆ ที่เข้าร่วมโครงการในกิจกรรมในการนำเสนอ แผนการจัดการเรียนรู้ของคุณครูแต่ละคน และเมื่อจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้นแต่ละครั้งก็จะมี การจัดกิจกรรมสะท้อนคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูท่านอื่นๆ ในโรงเรียน จึงเกิดการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนแต่ละชั้นมากยิ่งขึ้น เพราะการใช้กระบวนการ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ ที่ครูมีการพบปะเรียนรู้ ปรึกษาหารือเกี่ยวกับกลยุทธ์ วิธีการ เทคนิค และ เนื้อหา เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ยิ่งไปกว่านั้นต้องให้สนับสนุนทั้งในด้านวิชาการและเจตคติใน สภาพแวดล้อมที่ท้าทาย มีการตั้งเป้าหมายร่วมกัน โดยเน้นการพัฒนาที่สอดคล้องและต่อยอดจากสภาพการ ดำเนินงานจริงในปัจจุบัน การพัฒนาจึงจะประสบความสำเร็จ (Bruce, et al. 2014 : 299) และสอดคล้องกับ แนวคิดของ Martin M. (2011) กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ (1) การมี บรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (Shared values and vision) สมาชิกใน ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพต้องมี บรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (2)การร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ (Collective responsibility for learning) (3) การสืบสอบเพื่อสะท้อนผลเชิงวิชาชีพ (Reflective professional inquiry) การพูดคุยสนทนากันระหว่างสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ นักการศึกษาและผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติรวมทั้งร่วมกันเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติที่ช่วยให้ การพัฒนาองค์การเกิดได้ดีขึ้น ซึ่งการสะท้อนผลและการชี้แนะการปฏิบัติจะเป็นเครื่องมือหรือกลไกในการ

ทบทวนประเด็นพื้นฐาน สำคัญที่จะก่อให้เกิดผลทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการองค์กร (4) การร่วมมือร่วมพลังเป็นทีม (Collaboration) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้ ความสำคัญกับการร่วมมือร่วมพลัง โดยการร่วมมือร่วมพลังนี้จะต้องเป็นการร่วมมือร่วมพลังของบุคลากรในภาพรวมทั้งหมดขององค์กร และ (5) การสนับสนุนการจัดลำดับโครงสร้างและความสัมพันธ์ของบุคลากร (Supportive conditions structural arrangements and collegial relationships) การเตรียมพร้อมในด้านการ สนับสนุนให้บุคลากรหรือสมาชิก ในชุมชนได้มีโอกาสสังเกตการปฏิบัติงานวิพากษ์วิจารณ์และสะท้อนการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Hord (1997) ที่พบว่า การดำเนินการในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ และญาธิดา อัลโทพ (2564) ที่พบว่านักเรียนโรงเรียนบ้านหนองจันทร์เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง มีผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรวดี จำไธรัตน์ (2563) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถจัดการเรียนรู้ตาม แนวสะเต็มศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) จังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาศักยภาพของ ครูด้านการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนา ท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการประสานความร่วมมือในโครงการเป็นอย่างดี โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากอาจารย์ ผู้รับผิดชอบโครงการทั้งด้านการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาสื่อนวัตกรรม การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งนิเทศ กำกับ ติดตาม และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ รวมทั้ง สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามโครงการ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Sleegers (2013) ที่พบว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนมีความเป็นพหุระดับและพหุมิติ การเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนประกอบด้วยเสริมสร้างศักยภาพใน 3 ระดับ และวัด ได้จาก 9 องค์ประกอบ คือ (1) ศักยภาพของบุคคล (Personal capacity) ประกอบด้วย การสร้างความรู้ด้วย ความกระตือรือร้นและไตร่ตรอง การประยุกต์ใช้ความรู้อย่างเป็นปัจจุบัน (2) ศักยภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal capacity) ประกอบด้วย การมีค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันการแบ่งปัน แนวปฏิบัติ และการร่วมกัน สะท้อนผล (3) ศักยภาพขององค์กร (Organizational capacity) ประกอบด้วย โครงสร้าง ทรัพยากร และระบบขององค์กรที่เอื้ออำนวย ความสัมพันธ์และบรรยากาศขององค์กร และการ สนับสนุนด้านภาวะผู้นำ สอดคล้องงานวิจัยของ Dogan, S. et al. (2017) ที่พบว่าศักยภาพขององค์กรส่งผลต่อ การเสริมสร้างศักยภาพระหว่าง บุคคลของครูในโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ และญาธิดา อัลโทพ (2564) ที่พบว่าผู้บริหารและครูโรงเรียนบ้านหนองจันทร์ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงมีความพึงพอใจที่เข้าร่วมโครงการโดยภาพ รวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของชุลีพร สุระโชติ (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนา

หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพผลการวิจัยพบว่า เจตคติของครูที่มีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

เอกสารอ้างอิง

- ชูลีพร สุระโชติ. (2563). *การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ*. คุษณินพนธ์การศึกษาคุษณินบัณฑิต : มหาวิทยาลัยบูรพา
- บุญชม ศรีสะอาด. (2558). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8) แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ภัทรวดี จำเริญ (2563). *การพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาของโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) จังหวัดชุมพร*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- มหาวิทยาลัยนครพนม. (2564). *โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง เครือข่ายเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*. นครพนม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ ๒๑ มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์*. กรุงเทพฯ: เอสอาร์พรินติ้ง.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2556). *ผู้นำสถานศึกษากับการสร้างโรงเรียนแห่งการเรียนรู้*. ค้นเมื่อ 30 พฤษภาคม 2560, จาก <http://www.suthep.cru.ac.th/leader31.doc>
- สมาลี ศรีพุทธรินทร์, ญาดิศา อัลโทรฟ. (2564). *ผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง โรงเรียนบ้านหนองจันทร์ จังหวัดนครพนม*. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ ครั้งที่ 9 เรื่อง “หลังการระบาดของโควิด 19: การศึกษาความคาคหมายเพื่อการพัฒนา” 6 พฤศจิกายน 2564 ณ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย อำเภอมะนัง จังหวัดขอนแก่น หน้า 1007-1018.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1. (2564). *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2564*. นครพนม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1
- Bruce, D. M. N, et al. (2014). STEM high school administrators, teachers, and students perceptions of curricular and instructional strategies and practices. *Journal of Advanced Academics*, 25 (3): 272 – 306
- Dogan, S., Tatik, R. S., &Yurtseven, N. (2017). *Professional learning communities assessment: Adaptation, internal validity, and multidimensional model testing in Turkish context*. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 17, 1203-1229.
- Hord, S. M. (1997). *Professional Learning Communities: Communities of Continuous Inquiry and Improvement* [Online]. Available : <http://www.sedl.org/siss/plccredit.html>

Martin, M. (2011). *Knowledge in the Information Technology Consulting Firm*. Canada: Ph.D. Dissertation, Capella University

Sleegers, P., Den , P, P., Versiest, E., Moolenaar, N., & Daly, A. J. (2013). A multidimensional multilevel model of professional learning communities in Dutch elementary school. *The Elementary School Journal*, 114(1), 118-137

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2565

Journal of Education, Faculty of Education, Nakhon Phanom University

Volume 3 No.3 September – December 2022

ISSN 2697-5890 (ONLINE)

กองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

ชั้น 1 อาคารจตุรวิทย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

167/1 หมู่ 8 ตำบลนาราชควาย

อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม 48000

โทรศัพท์ 042-587181 ,0847774728 โทรสาร 042-587182

อีเมล : edunpujournal@gmail.com

<http://edu.npu.ac.th/web/JournalEDU/>